

Zaaknummer : 01168135
Ons Kenmerk : ODH1823702
Datum : 13-07-2026

Beschikking

Omgevingswet - Flora- en fauna-activiteit

Onderwerp

Op 10 april 2026 hebben wij een aanvraag om omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit ontvangen als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet. De aanvraag is ingediend namens Dunea N.V. De aanvraag is ingediend voor de volgende vergunningplichtige handelingen:

- het opzettelijk vangen en doden van de rugstreeppad (*Epidalea calamita*), de zandhagedis (*Lacerta agilis*) als bedoeld in artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder a, van het Besluit activiteiten leefomgeving;
- het opzettelijk verstoren van de rugstreeppad (*Epidalea calamita*), de zandhagedis (*Lacerta agilis*) en de otter (*Lutra lutra*) als bedoeld in artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving;
- het opzettelijk vernielen en rapen van eieren van de rugstreeppad (*Epidalea calamita*) als bedoeld in artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder c, van het Besluit activiteiten leefomgeving;
- het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de rugstreeppad (*Epidalea calamita*), de zandhagedis (*Lacerta agilis*) als bedoeld in artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder d, van het Besluit activiteiten leefomgeving;
- het om een andere reden dan verkoop onder zich hebben van de rugstreeppad (*Epidalea calamita*) en de zandhagedis (*Lacerta agilis*) als bedoeld in artikel 11.47, eerste lid, aanhef en onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving;
- het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen in zijn natuurlijke verspreidingsgebied van het glad biggenkruid (*Hypochaeris glabra*) als bedoeld in artikel 11.54, eerste lid, aanhef en onder c, van het Besluit activiteiten leefomgeving;

De aanvraag heeft betrekking op het aanleggen van een overbruggingssysteem ter waarborging van de leveringszekerheid van drinkwater bij een onderbreking van aanvoer van rivierwater uit de Maas en/of Lek. Het overbruggingssysteem ligt globaal tussen het pompstation Katwijk en de Wassenaarseslag. In de aanvraag wordt verzocht om de omgevingsvergunning vanaf 1 augustus 2026 geldig te laten zijn.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit te **verlenen** aan Dunea;
- II. de in het vervolg van deze beschikking opgenomen voorschriften te verbinden aan deze omgevingsvergunning;
- III. de onder “Relevante documenten” genoemde stukken onderdeel te laten zijn van deze omgevingsvergunning;
- IV. dat het op grond van artikel 16.79, vijfde lid, van de Omgevingswet, vanwege spoedeisende omstandigheden nodig is om af te wijken van het tweede lid van dit artikel.
- V. dat deze omgevingsvergunning is geldig vanaf de dag na bekendmaking van dit besluit.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
namens dezen,

D.C.G. Ruseler, MSc
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemeen

1. De vergunninghouder dient:
  - a. de start van de flora- en fauna-activiteit (waaronder ook het ongeschikt maken) uiterlijk twee weken van tevoren te melden;
  - b. het ecologisch werkprotocol bij de startmelding mee te sturen;
  - c. relevante wijzigingen in de uitvoering uiterlijk één maand van tevoren te melden. Het betreft wijzigingen die van invloed kunnen zijn op de effectbeoordeling van de aanvraag en/of de uitvoering van de voorgestelde mitigerende en/of compenserende maatregelen; en
  - d. de datum van beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week voor de beëindiging te melden.

Bovenstaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen, Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres toezichtnatuur@ozhz.nl onder vermelding van 'Flora- en fauna-activiteit'. De meldingen mogen schriftelijk of digitaal worden gedaan.

2. De vergunninghouder dient, met inachtneming van de voorschriften in deze omgevingsvergunning, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in het rapport 'Activiteitenplan project 'Overbrugging' Berkheide en hoofdstuk 5' van 2 april 2026 en de 'Memo otter Overbrugging' van 31 maart 2026.
3. Indien één of meerdere in voorschrift 2 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit voor de betreffende soort(en) te worden getroffen. Deze maatregelen dienen, uiterlijk één maand voorafgaand aan de uitvoering ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (hierna: OZHZ) te worden voorgelegd. De alternatieve maatregelen mogen na goedkeuring worden toegepast.
4. De vergunninghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel en eenieder die betrokken is bij de uitvoering van het project op de hoogte is van de voorschriften en maatregelen in deze omgevingsvergunning en dat ze toegepast worden.
5. De uitvoering van alle mitigerende en compenserende maatregelen dient te worden begeleid door een ecologisch deskundige¹ op het gebied van de aangevraagde beschermde soorten.
6. Er dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld. Hierin dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
  - a. de contactgegevens van de begeleidend ecologisch deskundige(n);
  - b. hoe omgegaan wordt met de voorwaarden zoals opgenomen in de voorschriften;
  - c. de locaties van de huidige verblijfplaatsen binnen het werkgebied (inclusief foto- en/of kaartmateriaal);
  - d. een omschrijving en planning van de uit te voeren werkzaamheden;

---

¹ Een ecologisch deskundige is iemand die ecologisch advies geeft en/of werkzaamheden begeleidt op het gebied van leefgebieden en (beschermde) soorten. Deze persoon heeft schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis, voortkomend uit of vergelijkbaar met een afgeronde mbo-, hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt Nederlandse ecologie. De ecologisch deskundige heeft voldoende kennis en jarenlange ervaring om ecologisch onderzoek uit te kunnen voeren en advies te kunnen geven. Deze persoon:

(her)kent de functionaliteit van leefgebieden van (beschermde) soorten;
heeft kennis van de algemeen erkende onderzoeks- en monitoringsmethoden;
kan resultaten onderbouwd rapporteren en ecologische werkprotocollen uitwerken;
kan anticiperen op en heeft voortschrijdend inzicht in het uitvoeren van ecologisch werk in de praktijk;
kan specifieke ecologische maatregelen toepassen en begeleiden;
kan aanvragen gericht op soortenbescherming opstellen of daarbij ondersteunen;
zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij Nederlandse natuurorganisaties, (semi)overheidsinstanties of een (ecologisch) adviesbureau dat bij voorkeur is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

- e. de mitigerende en compenserende maatregelen (inclusief foto- en/of kaartmateriaal); en
  - f. de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt.
7. Er dient door de ecologisch deskundige een logboek te worden bijgehouden van de ecologische begeleiding. Hierin dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
- a. een verslag van de uitvoering en begeleiding van de mitigerende en compenserende maatregelen (inclusief foto- en/of kaartmateriaal);
  - b. een overzicht van de uitgevoerde controles en de (weer)condities waaronder deze hebben plaatsgevonden; en
  - c. de ecologische onderbouwing van de vrijgave van het werkgebied voor de start van de werkzaamheden.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een exemplaar van deze omgevingsvergunning, het ecologisch werkprotocol en het logboek op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen, mits leesbaar, digitaal worden getoond.

Soortspecifieke voorschriften - Realisatiefase

Algemene voorschriften

9. Het maaien, het plaatsen van schermen en het leggen van rijplaten dienen uitgevoerd te worden in één werkdirichting om de eventueel aanwezige rugstreeppad, zandhagedis en otter de mogelijkheid te geven zich tijdig te kunnen verplaatsen. Indien rijplaten worden gelegd binnen afgeschermd en afgevangen gebied is dit voorschrift is niet van toepassing.
10. Voor rijnsnelheid op de locaties buiten de schermen gelden de volgende voorwaarden:
- a. de rijnsnelheid van alle machines en voertuigen over onverhard terrein en paden mag niet hoger zijn dan vijf kilometer per uur;
  - b. in overige gevallen, zoals (transport)bewegingen over verharde beheerpaden die met rijplaten zijn voorzien, geldt een maximumsnelheid van dertig kilometer per uur;
  - c. indien ter plaatse een lagere maximumsnelheid geldt vanuit veiligheidsoverwegingen of andere wet- en regelgeving, dan dient deze maximumsnelheid te worden aangehouden.
11. Indien individuen van de rugstreeppad, de zandhagedis, of individuen van het glad biggenkruid die niet kunnen worden ontzien, worden aangetroffen in het werkgebied tijdens de uitvoering van de werkzaamheden gelden de volgende voorwaarden:
- a. op de locatie van de aangetroffen soort dienen de desbetreffende werkzaamheden meteen stilgelegd te worden;
  - b. de ecologisch deskundige dient ter plaatse passende maatregelen te nemen, die op dezelfde dag worden uitgevoerd;
  - c. de ecologisch deskundige dient op dezelfde dag een melding hiervan te doen bij OZHZ (voorschrift 1);
  - d. indien nodig mag OZHZ (voorschrift 1) aanvullende of andere maatregelen opleggen;
  - e. na uitvoering van alle bovenstaande maatregelen mag de desbetreffende locatie, zoals benoemd in voorschrift 12, sub a, vrijgegeven worden door de ecologisch deskundige, waarna de werkzaamheden hervat mogen worden.

12. Bij het afvangen van de rugstreeppad en de zandhagedis en het uitvoeren van monitoring dienen gebruikte materialen (waaronder handschoenen, laarzen etc.) voor- en achteraf ontsmet te worden conform het Desinfectieprotocol van RAVON ².
13. Grondwateronttrekkingen mogen niet langer duren dan noodzakelijk voor de uitvoering van de werkzaamheden, zoals opgenomen in de memo 'Project Overbrugging, Effecten uitvoering (bemalingen en cumulatie met andere projecten) – v2', Haskoning Nederland B.V., BI3935-WM-ME-260219-1901 van 20 februari 2026. Conform de uitgangspunten van het rapport dienen alle bemalingen uiterlijk 15 februari te zijn beëindigd en de grondwaterstanden per 1 maart van het desbetreffende jaar te zijn hersteld.

Rugstreeppad en zandhagedis

14. Voorafgaand aan het ontoegankelijk maken van het werkgebied dienen langs transportroutes een controle op aanwezigheid van voortplantingswater van de rugstreeppad te worden uitgevoerd. De controle dient aan de volgende voorwaarden te voldoen:
  - a. de controle dient plaats te vinden in de periode van 1 augustus tot 1 september waarin juveniele exemplaren van de rugstreeppad vanuit voortplantingswater het land op willen gaan voor de overwintering. De bovengenoemde periode kan eerder of later beginnen of eindigen, afhankelijk van de lokale klimatologische en meteorologische omstandigheden, dit is ter beoordeling van de ecologisch deskundige;
  - b. de controle dient te worden uitgevoerd in de aanwezige wateren binnen een zone van 100 meter langs transportroutes. Dit betreft wateren die kunnen fungeren als potentieel voortplantingswater van de rugstreeppad en waarbij geschikt leefgebied binnen deze zone aanwezig is tussen het voortplantingswater en de transportroutes;
  - c. de ecologisch deskundige dient op basis van de resultaten en de afstand tussen aanwezige voortplantingswater(en) en transportroute(s) te beoordelen of sprake is van een risicovolle transportroute(s). Indien sprake is van een risicovolle transportroute gelden de voorwaarden zoals omschreven in voorschrift 16.
15. Op grond van artikel 8.74r, eerste lid van het Besluit kwaliteit leefomgeving, schrijven wij voor dat voor het afvangen van de rugstreeppad en de zandhagedis herpetoplaten en vangemmers worden gebruikt.
16. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient het werkgebied inclusief risicovolle transportroutes ontoegankelijk te worden gemaakt voor de rugstreeppad en de zandhagedis door het plaatsen van een amfibieën- en reptielenscherm (hierna: schermen) rondom het gehele werkterrein en amfibieëngoten bij toegangswegen. Aanvullend zijn de volgende voorwaarden van toepassing:
  - a. toegangswegen ten behoeve van de werkzaamheden, die naar het plangebied worden gerealiseerd, dienen voorzien te worden van een amfibieëngoot. Deze dienen zo geplaatst te worden dat deze naadloos aan de schermen aansluiten;
  - b. er mag geen gebruik worden gemaakt van een gronddepot buiten het werkgebied;
  - c. het plaatsen van de schermen inclusief amfibieëngoten dient te worden uitgevoerd in de periode van 1 augustus tot en met 15 september. Dit betreft de minst kwetsbare periode voorafgaand aan de winterperiode en na de voortplantingsperiode. De bovengenoemde periode kan eerder of later beginnen of eindigen, afhankelijk van de lokale klimatologische en meteorologische omstandigheden, dit is ter beoordeling van de ecologisch deskundige;

---

² https://www.ravon.nl/Portals/2/Bestanden/Publicaties/Hygiene_protocol.pdf

- d. de schermen dienen minimaal tien centimeter in de grond te worden ingegraven en vanaf het maaiveld minimaal 50 centimeter hoog te zijn. De palen dienen aan de binnenzijde van het werkgebied te worden geplaatst;
  - e. de schermen en amfibieëngoten dienen in goede staat te verkeren en dagelijks gecontroleerd te worden door een ecologisch deskundige of door een persoon die aanwezig is op de locatie en is geïnstrueerd door een ecologisch deskundige. Beschadigingen, hoge vegetatie binnen vijftig centimeter van de schermen of omgevallen schermen en dergelijke waardoor de functionaliteit van de schermen wordt belemmerd, dienen binnen een dag te worden hersteld of opgelost. Ook beschadigingen aan amfibieëngoten en/of verstopping door bijvoorbeeld bladval of zand dient binnen een dag te worden hersteld of opgelost;
  - f. de schermen en amfibieëngoten dienen te blijven staan totdat de werkzaamheden zijn afgerond om er zeker van te zijn dat er geen nieuwe toestroom (influx) is van de rugstreeppad en de zandhagedis naar het gebied waar de werkzaamheden worden uitgevoerd. Na afronding van de werkzaamheden mogen de schermen en amfibieëngoten onder begeleiding van de ecologisch deskundige verwijderd worden;
  - g. indien de schermen en amfibieëngoten na plaatsing zijn gecontroleerd door een persoon die geïnstrueerd is door de ecologisch deskundige, dient ook hiervan verslag te worden gedaan in het ecologisch logboek. Dit is aanvullend op voorschrift 7 met betrekking tot het opstellen van een ecologisch logboek.
17. Direct na het afschermen van het werkgebied en locaties conform voorschrift 16, dienen aanwezige soorten te worden afgevangen en verplaatst. Hierop zijn de volgende aanvullende voorwaarden van toepassing:
- a. het afvangen van de rugstreeppad en de zandhagedis dient uitgevoerd te worden door middel van vangemmers, handvangsten of herpetoplaten;
  - b. vanaf het moment van afvangen, dienen vangemmers minimaal tweemaal daags met een tussenperiode van 10 tot 12 uur gecontroleerd te worden op individuen van de rugstreeppad en de zandhagedis. Tijdens periodes waarbij de emmers niet binnen 12 uur gecontroleerd kunnen worden, dienen de emmers van tevoren geleegd te worden en direct afgesloten te worden, zodat individuen niet te lang gevangen zitten;
  - c. de vangemmers dienen aan de volgende criteria te voldoen:
    - i) de emmers dienen aan de onderzijde op meerdere plaatsen geperforeerd te zijn en te worden voorzien van schuilmogelijkheden voor de rugstreeppad (bijvoorbeeld, zand, gras of schors). Deze schuilmogelijkheden mogen er niet toe leiden dat de rugstreeppad en de zandhagedis uit de emmer kunnen klimmen;
    - ii) tenminste om de 25 meter dient één emmer aan de binnenzijde van de schermen ingegraven te worden. Aanvullend dienen binnen het werkgebied en gronddepots herpetoplaten gelegd te worden;
    - iii) de emmers dienen één schuin geplaatste grillige stok of tak te bevatten, zodat muizen uit de emmers kunnen klimmen;
    - iv) er dient tien centimeter boven de emmers gaas geplaatst te worden, zodat er bescherming is tegen predatie door roofvogels en andere dieren;
    - v) er dient rekening gehouden te worden met de weersomstandigheden. Droogte, hitte of regenval maken dat vangemmers tijdelijk dichtgezet of vaker gecontroleerd moeten worden. Dit is ter beoordeling aan de ecologisch deskundige;
  - d. aanvullend op het gebruik van vangemmers kunnen uittreedplaatsen worden ingezet mits aan de volgende voorwaarde wordt voldaan:
    - i) de uittreedplaats moet direct leiden naar een geschikt alternatief (land)habitat;
    - ii) de helling van de uittreedplaatsen moet minimaal halfschaduw tot volledig zonlicht ontvangen;
    - iii) er dient gebruik te worden gemaakt van gebiedseigen materiaal;
  - e. er dienen minimaal vijf aaneengesloten dagen, met gunstige weersomstandigheden, géén exemplaren van de rugstreeppad en de zandhagedis gevangen te zijn, vóórdat het werkgebied door een ecologisch deskundige mag worden vrijgegeven voor het starten van de voorgenomen werkzaamheden;
  - f. voor de rugstreeppad betekenen gunstige weersomstandigheden dat de luchttemperatuur boven het vriespunt moet zijn en de grondoppervlaktetemperatuur niet lager dan 5 tot 6 graden Celsius mag zijn;

- g. voor de zandhagedis vallen zonnige, half bewolkte dagen met een temperatuur vanaf 12 graden tot en met maximaal 30 graden Celsius, zonder regen of te veel wind (meer dan Bft 4) onder gunstige weersomstandigheden;
  - h. de gevangen individuen dienen direct in geschikt leefgebied weer vrijgelaten te worden buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden. Voor het verplaatsen van soorten naar het naastgelegen leefgebied zijn emmers toegestaan;
  - i. aanvullend op voorschrift 7 dient in het ecologisch logboek verslag te worden gedaan van de ecologische begeleiding, waarbij wordt genoteerd door wie de dieren zijn gevangen en waar, wanneer en om hoeveel dieren het gaat en waarheen zij zijn verplaatst. Ter verificatie dient fotomateriaal te worden toegevoegd.
18. De effectiviteit van het leefgebied van de rugstreeppad en de zandhagedis in het werkgebied, inclusief een zone van 100 meter grenzend aan project Winning 3, dient gemonitord te worden. Binnen twee maanden na bekendmaking van deze omgevingsvergunning, dient hiervoor een monitoringsplan ter goedkeuring aan OZHZ (voorschrift 1) te worden verstrekt. Op deze monitoring zijn de volgende randvoorwaarden van toepassing:
- a. binnen het werkgebied dienen de locaties waar schermen hebben gestaan, inclusief een zone van 100 meter grenzend aan project Winning 3, te worden gemonitord op het herstel van het leefgebied van de rugstreeppad en de zandhagedis;
  - b. in het monitoringsplan dient concreet te zijn gemotiveerd welke SMART-definitie wordt gegeven aan een goede, matige en slechte kwaliteit van leefgebied van de rugstreeppad en/of de zandhagedis, zodat dit ook heldere handvatten geeft voor het behoud van kwaliteit en eventuele maatregelen ter verbetering;
  - c. er dient vanaf het eerstvolgende voortplantingsseizoen na afronding van de werkzaamheden per deelgebied, zoals beschreven in de projectomschrijving (ODH1363086), gedurende een periode van drie jaar gemonitord te worden door een ecologisch deskundige op het gebied van de rugstreeppad en de zandhagedis;
    - i) er dient gemonitord te worden door middel van het uitvoeren van looproutes op locaties die potentieel geschikt zijn als leefgebied voor de zandhagedis en de rugstreeppad. Indien de looproutes geen waarnemingen opleveren, dient het monitoringsonderzoek aangevuld te worden met het leggen van herpetoplaten op de locaties die potentieel geschikt zijn als leefgebied binnen het werkgebied en de zone van 100 meter grenzend aan project Winning 3;
    - ii) aanvullend dient jaarlijks in de monitoringsperiode een ecologische beoordeling, inclusief motivering door middel van de SMART-definitie, te worden gedaan door een ecologisch deskundige. Hieruit moet blijken hoe het functioneel leefgebied van de rugstreeppad en de zandhagedis zich ontwikkelt en welke effecten hebben opgetreden;
  - d. de resultaten van de monitoring dienen jaarlijks voor 1 februari van het opvolgende jaar te worden aangeleverd bij OZHZ;
  - e. de resultaten van de monitoring dienen te worden opgeleverd in een rapportage, waarin in ieder geval dient te worden opgenomen:
    - i) de data, tijden en weercondities van de veldbezoeken, de aantallen per soort die zijn afgevangen, de wijze waarop de monitoring heeft plaatsgevonden, de inzet van apparatuur, het aantal waarnemers en de waarnemingen en aantallen per soort die zijn gedaan per veldbezoek, en;
    - ii) een heldere conclusie over de effectiviteit van de maatregelen;
  - f. indien uit de monitoringsresultaten blijkt dat de verwachte resultaten uitblijven en niet uit te sluiten is dat dit te wijten valt aan de uitvoering van de betreffende maatregelen, dan dient in aanvulling op onder d. van dit voorschrift een voorstel te worden ingediend voor verdere optimalisatie of extra maatregelen te worden opgenomen, of kunnen door de OZHZ aanvullende maatregelen of monitoring worden opgelegd;
  - g. de door de OZHZ opgelegde aanvullende maatregelen dienen in het opvolgende jaar tevens te worden gemonitord.

Otter

19. De aanwezigheid van de otter in en rondom het werkgebied dient te worden gemonitord. Hieraan zijn de volgende voorwaarden verbonden:
- tenminste drie maanden voorafgaand aan de start van de werkzaamheden dienen camera's te worden geplaatst op kansrijke locaties voor de otter;
  - de camera's dienen functioneel te zijn vanaf het moment van de plaatsing, gedurende de uitvoeringsperiode van de werkzaamheden tot twee maanden na afronding van de werkzaamheden in het werkgebied;
  - het aantal camera's en de locaties van plaatsing is ter beoordeling van de ecologisch deskundige;
  - aanvullend op voorschrift 7 dient in het ecologisch logboek de volgende punten te worden opgenomen:
    - een kaart met de desbetreffende locaties van de camera's met een bijbehorende ecologische onderbouwing over de potentie van de plek;
    - een wekelijkse rapportage van de zichtbare activiteiten van de otter in en rondom het werkgebied met een ecologische onderbouwing of er mogelijk verstoring optreedt door de uitvoering van de werkzaamheden en mitigerende maatregelen om verstoring zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken;
    - de aanwezigheid van zichtwaarnemingen, sporen of spraints van de otter.
20. Ter voorkoming van negatieve effecten op de otter tijdens de uitvoering van de werkzaamheden zijn de volgende voorwaarden van toepassing:
- de werkzaamheden dienen uitgevoerd te worden buiten de periode waarin ottervrouwtjes de meeste jongen werpen;
  - er mogen geen werkzaamheden worden uitgevoerd tussen zonsondergang en zonsopgang;
  - voorafgaand aan het verwijderen van struweel of verwijderen van een boom dient een controle plaats te vinden door een ecologisch deskundige op aanwezigheid van de otter;
  - indien een nestplaats van de otter met jongen wordt aangetroffen in het werkgebied:
    - dient de desbetreffende nestplaats gemarkeerd te worden;
    - de ecologisch deskundige dient op dezelfde dag een melding hiervan te doen bij OZHZ (voorschrift 1);
    - er mogen geen geluids- en trillingsgevoelige werkzaamheden binnen een zone van 100 meter en overige werkzaamheden binnen een zone van 200 meter worden uitgevoerd gedurende een periode van twee maanden;
    - na de periode van twee maanden mogen de werkzaamheden pas hervat worden nadat een ecologisch deskundige heeft vastgesteld dat het ottervrouwtje met jongen de nestplaats heeft verlaten;
  - in het ecologisch logboek dient verslag te worden gedaan.

Glad biggenkruid

21. Voorafgaand aan de werkzaamheden en per werkseizoen dient het werkgebied op aanwezigheid van glad biggenkruid te worden geïnventariseerd door een ecologisch deskundige (voorschrift 4) op het gebied van glad biggenkruid. De inventarisatie voorafgaand aan de werkzaamheden dient uitgevoerd te worden in de periode van 1 mei tot en met 1 augustus, waarin de trefkans het grootst is. De inventarisatie per werkseizoen dient aan de volgende voorwaarden te voldoen:
- binnen een maand voorafgaand aan het ontoegankelijk maken dient het werkgebied vlakdekkend onderzocht te worden op de aanwezigheid van het glad biggenkruid;
  - dit veldonderzoek dient in de ochtenduren te worden uitgevoerd;
  - aanwezige individuen of clusters dienen gemarkeerd te worden in het veld;
  - wanneer de aangetroffen locaties met glad biggenkruid verloren gaan, als gevolg van de uitvoering van de geplande werkzaamheden, dienen maatregelen te worden getroffen volgens voorschrift 22;
  - de resultaten van de inventarisatie dient te worden vastgelegd in het ecologisch werkprotocol.

22. Als groeiplaatsen van het glad biggenkruid niet kunnen worden ontzien dienen deze groeiplaatsen onder begeleiding van een ecologisch deskundige getransplanteerd te worden volgens de volgende voorwaarden:
- a. de toplaag dient ruim rondom de groeiplaatsen en met een diepte van minimaal 15 cm te worden afgegraven;
  - b. de toplaag met zaadbank of winterrozetten dient getransplanteerd te worden naar de oorspronkelijke groeiplaats of een geschikt biotoop van het glad biggenkruid;
  - c. de toplaag mag tijdelijk op depot worden geplaatst. Hiervoor gelden de onderstaande voorwaarden:
    - i) de toplaag mag niet langer dan zes maanden op depot staan;
    - ii) de zaadbank en overwinterende rozetten in de opgeslagen toplaag mogen niet volledig uitdrogen;
    - iii) de toplagen mogen niet op elkaar gestapeld worden;
    - iv) een depot bevindt zich buiten de bestaande groeiplaatsen;
  - d. in het ecologisch logboek dient door de ecologisch deskundige verslag te worden gedaan van de transplantatie, waarbij de vindlocaties en plaatsingslocaties worden vermeld.

Specifieke voorschriften - Gebruikersfase

23. Het overbruggingssysteem mag worden ingezet wanneer het noodzakelijk is om de infiltratie van rivierwater op de infiltratieplassen tijdelijk te onderbreken, onder de voorwaarden zoals beschreven in de Memo 'Inzet Overbruggingssysteem Berkheide ten behoeve van vergunningaanvraag', Bijlage 5 van de Projectomschrijving Overbrugging van 1 april 2026 (ODH1734447). Het overbruggingssysteem mag alleen worden ingezet in de volgende situaties:
- a. calamiteiten, bestaande uit innamestops door verontreinigingen in het rivierwater, leidingbreuken, stroomuitval of brand;
  - b. werk van derden, zoals werkzaamheden aan weg- of spoorinfrastructuur in de directe omgeving van de infrastructuur van Dunea;
  - c. grootschalige werkzaamheden aan de rivierwatertransportleidingen of pompstations van de vergunninghouder.
24. Indien het overbruggingssysteem wordt ingezet vanwege een calamiteit zoals benoemd in voorschrift 23, sub a, en de inzet naar verwachting meer dan tien dagen zal duren, zijn de volgende voorwaarden van toepassing:
- a. binnen twee werkdagen na aanvang van de calamiteit dient een melding te worden gedaan bij OZHZ (voorschrift 1);
  - b. de melding dient voorzien te zijn van de beschrijving van de calamiteit, de verwachte duur, mate en manier waarop het overbruggingssysteem wordt ingezet en de te treffen maatregelen om de duur, mate en manier van de inzet van het overbruggingssysteem zo kort en beperkt mogelijk te houden;
  - c. na de start van het gebruik van het overbruggingssysteem, dient na tien dagen een aangepaste grondwaterstandmonitoring gestart te worden, conform de voorwaarden uit de omgevingsvergunning voor de wateronttrekkingsactiviteit;
  - d. indien uit de grondwaterstandmonitoring blijkt dat, als gevolg van het gebruik van het overbruggingssysteem, grotere grondwaterstandsverlagingen optreedt dan op basis van de modelberekeningen in het geohydrologisch rapport mag worden verwacht, dient te worden aangetoond dat deze daling geen negatieve effecten heeft op vochtafhankelijke habitatype en -soorten in het gebied. Indien er negatieve effecten te verwachten zijn, dienen maatregelen genomen te worden om deze effecten te beperken of te voorkomen.
25. Indien het overbruggingssysteem wordt ingezet vanwege het uitvoeren van werkzaamheden door derden zoals benoemd in voorschrift 23, sub b, en de inzet naar verwachting meer dan tien dagen duren, gelden de voorwaarden uit voorschrift 24, sub c tot en met d, met aanvullend de volgende voorwaarden:
- a. tenminste één maand voorafgaand aan de werkzaamheden dient een melding te worden gedaan bij OZHZ (voorschrift 1);

- b. de melding dient voorzien te zijn van de beschrijving van de werkzaamheden, de verwachte duur, mate en manier waarop het overbruggingssysteem wordt ingezet en de te treffen maatregelen om de duur van de inzet van het overbruggingssysteem zo kort mogelijk te houden en;
- c. de melding dient te zijn voorzien van een motivering waaruit blijkt op welke wijze wordt gestreefd om de werkzaamheden en herstelperiode van de grondwaterstanden buiten de kwetsbare periode van vochtafhankelijke habitattypen en -soorten uit te voeren.

26. Indien het overbruggingssysteem wordt ingezet voor grootschalige onderhoudswerkzaamheden die uitgevoerd worden door de vergunninghouder, zoals benoemd in voorschrift 23, sub c, en de inzet naar verwachting meer dan tien dagen duren en daarbij het noodzakelijk is om het overbruggingssysteem in te zetten, gelden de voorwaarden uit voorschrift 24, sub c tot en met d en voorschrift 25, sub b tot en met c. De melding dient tenminste vier maanden voorafgaand aan de inzet van het overbruggingssysteem te worden gedaan bij OZHZ (voorschrift 1). Bij deze melding dient een hydrologische modelberekening te worden toegevoegd voor de te verwachten overbruggings- en herstelperiode.
27. Indien de inzet van het overbruggingssysteem naar verwachting minder dan 10 dagen duurt, dient per inzet een melding te worden gedaan bij OZHZ (voorschrift 1). Hierbij dient een beschrijving te worden opgenomen van de aanleiding en noodzaak van de inzet, evenals de duur, mate en manier van de inzet van het overbruggingssysteem.

Aanwijzingen voor gebruik

- Deze omgevingsvergunning geldt alleen voor de soorten en flora- en fauna-activiteit die in dit besluit genoemd zijn en voor de werkzaamheden die conform de aanvraag uitgevoerd worden, voor zover in deze omgevingsvergunning zelf niet anders aangegeven is.
- Indien werkzaamheden plaatsvinden in de periode van 1 maart tot en met 15 maart van het desbetreffende jaar, dient hiervan melding te worden gedaan bij OZHZ (voorschrift 1). In deze melding dienen de aard van de werkzaamheden, de locatie, de verwachte duur en de eventuele te treffen mitigerende maatregelen te worden opgenomen.
- Indien de vergunninghouder de onderhoudsverplichting van gerealiseerde maatregelen wenst over te dragen aan een derde, dan moet de vergunninghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen daarvan.
- Indien de vergunninghouder deze omgevingsvergunning wil overdragen, geldt op grond van artikel 5.37, tweede lid, van de Omgevingswet een informatieplicht. De huidige vergunninghouder dient ten minste vier weken voorafgaand aan de wijziging het bevoegd gezag hierover te informeren. Hierbij dienen de gegevens te worden verstrekt zoals genoemd in artikel 7.216 van de Omgevingsregeling.
- Indien de vergunninghouder deze omgevingsvergunning wil verlengen, dient tijdig en bij voorkeur zes maanden voorafgaand aan het aflopen van de geldigheids termijn een aanvraag te worden gedaan via het Omgevingsloket. De aanvraag dient te voldoen aan de indieningsvereisten.

Zorgplicht en ongewoon voorval

In de Omgevingswet zijn algemene zorgplichten opgenomen voor de fysieke leefomgeving. Voor alle van nature in het wild levende planten en dieren en hun leefgebied geldt daarnaast de specifieke zorgplicht zoals opgenomen in artikel 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving. In het kader van de specifieke zorgplicht dient onder meer rekening gehouden te worden met broedgevallen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Ook dient u rekening te houden met het onverwijld melden van een ongewoon voorval als bedoeld in artikel 11.34 van het Besluit activiteiten leefomgeving. Dit geldt als er tijdens de uitvoering van flora- en fauna-activiteiten een gebeurtenis plaatsvindt die direct gevolgen heeft voor de natuur. In dat geval dient u direct contact op te nemen met de OZHZ (voorschrift 1).

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 10 april 2026 hebben wij een aanvraag om omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit ontvangen als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet (hierna: Ow). De aanvraag is ingediend namens Dunea N.V. De aanvraag betreft het aanleggen van een overbruggingssysteem ter waarborging van de levenszekerheid van drinkwater bij een onderbreking van aanvoer van rivierwater en is gelegen tussen Wassenaarseslag te Wassenaar en het Pompstation te Katwijk met DSO-nummer 20260410 01770 000. De werkzaamheden voor het Project Overbrugging worden verdeeld over drie werkseizoenen. Per werkseizoen staan de werkzaamheden voor het ongeschikt maken van het werkgebied gepland te starten op 1 augustus. De uitvoerende werkzaamheden starten op 1 september en duren tot 15 maart. De omgevingsvergunning is aangevraagd voor de periode 1 augustus 2026 tot en met 15 maart 2029.

Relevante documenten

Bij de aanvraag zijn de volgende gegevens ingediend, die gebruikt zijn voor de inhoudelijke beoordeling:

- Projectbeschrijving Overbrugging, Dunea, kenmerk: DUN-OVB-26-PRB-1, 1 april 2026 (ODH1734447);
- Quicksan soortenbescherming project 'Overbrugging' Berkheide, Waardenburg Ecology, rapportnummer: 25-272, 2 april 2026 (ODH1734461);
- Nader ecologisch onderzoek beschermde soorten 2025 programma Berkheide project Overbrugging, Waardenburg Ecology, rapportnummer: 25-372, 2 april 2026 (ODH01734471);
- Nader ecologisch onderzoek Overbrugging te Berkheide, Waardenburg Ecology, rapportnummer: 24-329, 2 april 2026 (ODH1734449);
- Memo otter Overbrugging, Dunea N.V., 25 maart 2026 (ODH1734463);
- Activiteitenplan project 'Overbrugging' Berkheide, Waardenburg Ecology, rapportnummer 24-244, 2 april 2026 (ODH1734457);
- Belangen- en alternatieven afweging flora en fauna-activiteit omgevingswet, Dunea N.V., 1 april 2026 (ODH1734453);
- Vergunning onderbouwend geohydrologisch rapport, Arcadis, versie: 4, 12 december 2025 (ODH1734451);
- Project overbrugging - Effecten uitvoering (bemalingen en cumulatie met andere projecten) - v2, Haskoning, kenmerk: BI3935-WM-ME-260219-1901, 20 februari 2026 (ODH1734465);
- Participatie en project Overbrugging, Dunea N.V., 9 april 2026 (ODH1734486);
- Verzoek om geen gebruik te maken van uitgestelde in werking treding, Dunea N.V., 9 april 2026 (ODH1734478);
- Bomeninventarisatie Overbrugging, Waardenburg Ecology, kenmerk: 21-1014/KirHu/002, 26 maart 2025 (ODH1739526);
- Notitie resultaten vleermuizen, RSK, kenmerk: 45111111.001(00), 4 maart 2025 (ODH1760182).

Procedure

Reguliere voorbereidingsprocedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 16.64 van de Ow zijn toegepast op deze aanvraag.

Overeenkomstig artikel 16.57 van de Ow is kennisgegeven van de aanvraag via www.officielebekendmakingen.nl.

Beslistermijn

Gelet op artikel 16.64, eerste lid, van de Ow is de termijn voor de afhandeling van de aanvraag acht weken. Met toepassing van artikel 16.64, tweede lid, van de Ow hebben wij deze termijn op 5 januari 2026 met zes weken verlengd.

Volledigheid aanvraag

Na ontvangst van de aanvraag hebben wij deze getoetst op volledigheid. In de Omgevingsregeling zijn naast algemene ook specifieke indieningsvereisten opgenomen waar een aanvraag omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aan dient te voldoen. Ook hebben wij getoetst of de aangeleverde gegevens voldoende zijn voor de voorbereiding van de beschikking en het inhoudelijk beoordelen van de aanvraag.

Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoet aan de wettelijke indieningsvereisten en voldoende informatie bevat voor een inhoudelijke beoordeling van de gevolgen van de flora- en fauna-activiteit op de betrokken beschermde soort(en).

Bevoegd gezag

De flora- en fauna-activiteit wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 5.10, eerste lid, aanhef en onder e, van de Ow, artikel 11.24 van het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal) en artikel 4.6, eerste lid, aanhef en onder e, van het Omgevingsbesluit zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Participatie

De opzet en uitkomsten van het participatieproces zijn op grond van artikel 7.4 van de Omgevingsregeling onderdeel van de aanvraag. Bij deze aanvraag heeft participatie plaatsgevonden met Staatsbosbeheer, Stichting Duinbehoud en Stichting Berkheide Coepelduijnen.

Inwerkingtreding

Artikel 16.79, eerste lid, aanhef en onder a, van de Ow bepaalt dat een omgevingsvergunning in werking treedt met ingang na de dag waarop het besluit is bekendgemaakt. In artikel 16.79, tweede lid, van de Ow staat dat in afwijking van het eerste lid het bevoegd gezag in de omgevingsvergunning bepaalt dat die in werking treedt met ingang van de dag waarop vier weken zijn verstreken sinds de dag van bekendmaking of terinzagelegging als naar zijn oordeel:

- a. het verrichten van de activiteit die de omgevingsvergunning mogelijk maakt binnen die vier weken kan leiden tot een wijziging van een bestaande toestand die niet kan worden hersteld; en
- b. de regels over het verlenen van de omgevingsvergunning ertoe strekken die bestaande toestand te beschermen.

Gelet op het feit dat binnen vier weken de rugstreeppad en de zandhagedis kan worden gedood op grond van deze omgevingsvergunning, zijn wij van mening dat artikel 16.79, tweede lid, van de Ow van toepassing is. Op grond van artikel 16.79, vijfde lid, van de Ow, kan het bevoegd gezag in afwijking van het tweede lid bepalen, dat het eerder in werking treden van een omgevingsvergunning vanwege spoedeisende omstandigheden nodig is en dat het besluit eerder in werking treedt en het vierde lid niet van toepassing is. Aanvrager heeft middels in haar verzoek van 9 april 2026, Bijlage 11 van de aanvraag, het bevoegd gezag verzocht om in verband met het maatschappelijk belang en de spoedeisendheid van het project en, gelet op de ecologie van de betrokken soorten af te wijken van de uitgestelde inwerkingtreding en het besluit direct in werking te laten treden. Spoedeisende omstandigheden zijn aan de orde omdat de werkzaamheden voor het ontoegankelijk maken van het werkgebied (afschermen en afvangen) uitgevoerd moet worden voor de start van de kwetsbare winterperiode van de rugstreeppad en de zandhagedis. Daarom bepalen wij dat de omgevingsvergunning in werking treedt met ingang na de dag van bekendmaking of terinzagelegging.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Ow, waarin is opgenomen dat het verboden is om aangewezen flora- en fauna-activiteiten uit te voeren zonder omgevingsvergunning. In het Bal worden deze flora- en fauna-activiteiten benoemd en zijn de beschermingsregimes opgenomen voor inheemse planten en dieren. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Het tweede regime geldt voor

planten en dieren op basis van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. De aanvraag is tevens getoetst aan de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De omgevingsvergunning is aangevraagd voor de rugstreeppad, de zandhagedis en de otter, dit zijn een van nature in Nederland in het wild levend dieren van een soort genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn. Beide soorten zijn tevens opgenomen in bijlage II bij het Verdrag van Bern.

Paragraaf 11.2.3 van het Bal, met betrekking op de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn, bepaalt voor welke flora- en fauna-activiteiten met gevolgen voor plant- en diersoorten een omgevingsvergunning nodig is. Artikel 8.74k van het Bkl geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een omgevingsvergunning. Op grond van artikel 11.46, eerste lid, van het Bal geldt een verbod op het uitvoeren van flora- en fauna-activiteiten zonder omgevingsvergunning voor:

- het opzettelijk vangen en doden van de rugstreeppad en de zandhagedis;
- het opzettelijk verstoren van de rugstreeppad, de zandhagedis en de otter;
- het opzettelijk vernielen en rapen van eieren van de rugstreeppad;
- het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de rugstreeppad en de zandhagedis.

De omgevingsvergunning is aangevraagd voor het glad biggenkruid, dit is een van nature in Nederland in de wild vaatplant genoemd in bijlage IX, onder B bij de Ow (bij het Bal).

Paragraaf 11.2.4 van het Bal, met betrekking op de nationaal beschermde soorten, bepaalt voor welke flora- en fauna-activiteiten met gevolgen voor (nationaal beschermde) soorten een omgevingsvergunning nodig is. Artikel 8.74l van het Bkl geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een omgevingsvergunning. Op grond van artikel 11.54, eerste lid, aanhef en onder a, van het Bal geldt een verbod op het uitvoeren van flora- en fauna-activiteiten zonder omgevingsvergunning voor:

- het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van het glad biggenkruid.

Op grond van artikel 8.74k en 8.74l, eerste lid, van het Bkl wordt een omgevingsvergunning slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing voor het verrichten van de activiteit bestaat;
- de activiteit nodig is omdat tenminste één van de belangen genoemd in artikel 8.74k en/of 8.74l, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bkl aan de orde is; en
- de activiteit geen afbreuk doet aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Op grond van artikel 8.74r, eerste lid, van het Bkl, worden aan een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit als bedoeld in artikel 11.46, eerste lid, 11.48 of 11.54 van het Bal voorschriften verbonden over de te gebruiken middelen.

Tot slot geldt voor alle inheemse soorten in alle gevallen de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 van het Bal). Het gaat dan zowel om beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een omgevingsvergunning is verleend. In de specifieke zorgplicht wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

Beoordeling

Natuurwaardenonderzoek en vergunningplicht

Dunea heeft een aanvraag om vergunning op grond van artikel 5.1, eerste lid, aanhef en onder e, van de Omgevingswet ingediend voor het project 'Overbrugging', gelegen in het Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide tussen het Pompstation Katwijk en de Wassenaarse Slag. De projectlocatie is gelegen in de gemeenten Katwijk en Wassenaar. De locatie is 4,5 km lang en strekt zich uit van noord naar zuid over de gehele lengte van wingebied Berkheide en ligt deels langs het bestaande verharde pad, vervolgens langs winning 3 en eindigt bij de Wassenaarseslag.

Dunea is verantwoordelijk voor de productie en levering van drinkwater in het westelijk deel van de provincie Zuid-Holland. Om voldoende drinkwater te kunnen blijven leveren moet Dunea in de komende jaren de capaciteit van de drinkwaterwinning verhogen. Met het Programma Berkheide³ wil Dunea de leveringszekerheid voor de toekomst veiligstellen. Het Programma Berkheide omvat een aantal projecten om op korte termijn de bestaande productiecapaciteit veilig te stellen middels renovatiewerkzaamheden en uitbreidingen van bestaande waterwinningen. Eén van de projecten is het project "Overbrugging".

Het overbruggingssysteem Berkheide is een mitigerende voorziening die tot doel heeft de nadelige effecten van een tijdelijke onderbreking, van maximaal drie maanden, van de aanvoer van voorgezuiverd rivierwater naar het duingebied Berkheide te beperken of te voorkomen. Tijdens een dergelijke onderbreking kan geen infiltratie van rivierwater uit de Maas en de Lek plaatsvinden. Zonder het uitvoeren van aanvullende maatregelen zou dit kunnen leiden tot het droogvallen van de infiltratieplassen in het duingebied. Dit heeft negatieve gevolgen op het duinsysteem en de drinkwaterproductie. Na een overbruggingsperiode van maximaal drie maanden wordt de diepe grondwatervoorraad in een periode van drie jaar weer aangevuld, met water van de juiste drinkwaterkwaliteit.

Dunea wenst het overbruggingssysteem (hierna: OVB-systeem) te kunnen inzetten in situaties waarin de aanvoer van rivierwater onverwacht of onvoorzien moet worden onderbroken en die veelal buiten haar directe invloedssfeer liggen. Hierbij kan worden gedacht aan calamiteiten, zoals verontreinigingen van het rivierwater, leidingbreuken, stroomuitval of brand. Daarnaast kan sprake zijn van werkzaamheden door derden, bijvoorbeeld aan weg- of spoorinfrastructuur, waarbij de aanvoerleiding (hierna: BAL-leiding) tijdelijk buiten gebruik moet worden gesteld. Voorts voorziet Dunea in de mogelijkheid tot inzet van het OVB-systeem bij noodzakelijke, grootschalige onderhouds- of vervangingswerkzaamheden aan de BAL-leiding en bijbehorende pompstations, waarbij een tijdelijke onderbreking van het rivierwatertransport onvermijdelijk is.

Samenvattend wil Dunea in de toekomst gebruik maken van het OVB-systeem om:

1. de leveringszekerheid van het drinkwater te garanderen en
2. de infiltratieplassen langer op een gewenst niveau te houden en de vochtafhankelijke habitattype en -soorten in stand te houden.

Het project 'Overbrugging' omvat de realisatie en gebruik van het overbruggingssysteem.

De voorgenomen werkzaamheden zijn als volgt:

Realisatiefase

- De aanleg van de aanvoerleiding;
- De aanleg van de (recirculatie)leiding;
- De aanleg van vier (debietmeter)put
- De aanleg van twaalf nieuwe diepe onttrekkingsputten inclusief kabels en leidingen;

³ Zie ook: <https://www.dunea.nl/duinen/werkzaamheden/grote-projecten/werkzaamheden-duingebied-berkheide>
ODH1823702

- De aanleg van twaalf nieuwe diepe infiltratieputten inclusief kabels en leidingen;
- De aanleg van kabels;
- De aanleg van twee uitstroomconstructies in de oevers van de infiltratieplassen 17 en 37;
- De aanleg van zes zoutwachters;
- Het aansluiten van vier diepe horizontale boringen op het diepe onttrekkingsstelsel winning 8;
- Het aansluiten van drie diepe onttrekkingsputten in put;
- Het aansluiten van winning 4 in de put.

Renoveren en aansluiten:

- Het renoveren van 26 diepe onttrekkingsputten;
- Het renoveren van 45 diepe infiltratieputten inclusief vervangen van kabels;
- Het renoveren van een (overstort)put.

Verwijderen:

- Het verwijderen van een uitstroomconstructie;
- Het verwijderen van bomen.

Volgens de aangeleverde planning wordt de uitvoering van de werkzaamheden voor project Overbrugging in drie deelgebieden in drie werkseizoenen aangepakt:

- Deelgebied A Pompstation Katwijk duurt naar verwachting 1 werkseizoen;
- Deelgebied B Midden duurt naar verwachting 1 werkseizoen;
- Deelgebied C Winning 3 duurt naar verwachting 3 werkseizoenen.

Op dit moment is onbekend welk deelgebied per seizoen wordt aangepakt. Dit in verband met andere projecten die gelijktijdig worden uitgevoerd en invloed hebben op de capaciteit en bereikbaarheid. De voorbereidende werkzaamheden vangen aan op 1 augustus 2026, 1 augustus 2027 en 1 augustus 2028. De uitvoerende werkzaamheden in een of meerdere deelgebieden starten per 1 september van het betreffende jaar. Uiterlijk op 15 februari wordt de grondwaterbemaling beëindigd en dienen de grondwaterstanden in het betreffende werkseizoen per 1 maart te zijn hersteld. Werkzaamheden, zoals het opruimen en herstellen van het werkgebied dienen uiterlijk 15 maart te zijn afgerond.

Gebruiksfase

In de gebruiksfase is het OVB-systeem aanwezig en kan het systeem, in de situaties zoals hierboven zijn beschreven, maximaal 3 maanden worden ingezet. Na de overbruggingsperiode van drie maanden wordt de diepe grondwatervoorraad in een periode van drie jaar weer aangevuld, met water van de juiste drinkwaterkwaliteit.

Vergunningsduur

Het wordt noodzakelijk en billijk geacht om de vergunning voor de gebruikersfase voor onbepaalde tijd te verlenen, gelet op de aard, functie en inzetbaarheid van het OVB-systeem. Het moment van de inzet, evenals de frequentie daarvan, is niet op voorhand in tijd te begrenzen. Het opnemen van een einddatum in de vergunning zou ertoe kunnen leiden dat het OVB-systeem niet kan worden ingezet op het moment dat dit noodzakelijk is ter voorkoming van schade aan vochtafhankelijke habitattypen en -soorten en de drinkwatervoorziening.

Door de vergunning voor onbepaalde tijd te verlenen, wordt geborgd dat het OVB-systeem te allen tijde beschikbaar is voor inzet wanneer de situatie daarom vraagt. Hiermee wordt de continuïteit van zowel de ecologische functies van het duingebied als de openbare drinkwatervoorziening gewaarborgd. Tegelijkertijd blijft via voorschriften en toezicht sturing mogelijk op een zorgvuldige en doelmatige toepassing van het systeem. Gelet

op het voorgaande wordt het verlenen van de vergunning voor onbepaalde tijd in dit geval als noodzakelijk en billijk geacht.

Natuurwaardenonderzoek

Het voorkomen van de rugstreeppad, de zandhagedis, de otter en het glad biggenkruid in Berkheide is bekend. Om te bepalen of sprake is van een vergunningplichtige flora- en fauna-activiteit heeft natuurwaardenonderzoek plaatsgevonden.

In 2025 is een quickscan uitgevoerd. In 2024 is nader onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van de rugstreeppad en de zandhagedis binnen het werkgebied, conform de meest recente soorteninventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus (hierna: NGB). Op basis van soortgerichte veldbezoeken, gegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (hierna: NDFF) en expert judgement is het leefgebied van de otter en zijn de geschikte (potentiële) standplaatsen voor het glad biggenkruid in kaart gebracht. Er wordt ervan uitgegaan dat al deze soorten in het werkgebied voor kunnen komen, derhalve wordt er te allen tijde uitgegaan van een worstcasescenario.

Rugstreeppad en zandhagedis

Het Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide maakt onderdeel uit van het natuurlijke verspreidingsgebied van de rugstreeppad en de zandhagedis. Beide soorten komen algemeen voor in Berkheide. Voor het Programma Berkheide wordt zoals hiervoor vermeld uitgegaan van een worstcasescenario, waarbij het werkgebied in zijn algemeenheid wordt beschouwd als geschikt leefgebied voor de rugstreeppad en de zandhagedis. Tijdens de veldbezoeken zijn op basis van de aanwezige terreinkenmerken de potentiële voortplantings- en overwinteringsplaatsen voor de rugstreeppad en de zandhagedis in beeld gebracht (biotoopanalyse). Op basis van dit onderzoek wordt er in de aanvraag van uitgegaan dat de rugstreeppad en de zandhagedis en alle functies voor deze soorten, in het werkgebied aanwezig zijn.

In het werkgebied komen geschikte overwinteringsplaatsen van zowel de rugstreeppad als de zandhagedis algemeen voor, met name in de overgang tussen duingrasland en struweel. Aanwezige zandige open plekken kunnen dienen als overwinteringsplek voor de rugstreeppad en de zandhagedis, en daarnaast als ei-afzetplaats voor de zandhagedis. Op enkele meters afstand van het werkgebied zijn voortplantingswateren van de rugstreeppad aanwezig. Dit betreffen wateren waar kooractiviteit is waargenomen.

Gelet op het voorgaande, valt niet uit te sluiten dat door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden sprake zal zijn van aantasting van functioneel leefgebied van de rugstreeppad en de zandhagedis evenals aantasting van mogelijk aanwezige rust- en verblijfplaatsen. Aangezien de aanwezige individuen als gevolg van de werkzaamheden een alternatief moeten zoeken, worden ze tevens opzettelijk verstoord. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals genoemd in artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder b en d, van het Bal overtreden.

In de realisatie van het overbruggingssysteem wordt als mitigerende maatregel in het werkgebied aanwezige rugstreeppadden en zandhagedissen afgevangen en verplaatst naar geschikt leefgebied buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Aangezien de gevangen individuen worden verplaatst en bij het afvangen gebruik wordt gemaakt van niet-selectieve vangmiddelen is voor de flora- en fauna-activiteiten als bedoeld in artikel 11.47, eerste lid, aanhef en onder a, van het Bal een omgevingsvergunning benodigd. Ondanks de zorgvuldige werkwijze bij het afvangen, valt niet met zekerheid uit te sluiten dat toch individuen van deze soorten worden verwond of gedood. Om deze reden wordt ook voor de flora- en fauna-activiteit het worstcase doden van deze soorten zoals opgenomen in artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder a, van het Bal omgevingsvergunning aangevraagd.

Otter

In december 2024 werden er voor het eerst sporen van de otter aangetroffen. Daarop werd een wildcamera gericht en al vrij snel een moederotter met jong en een mannetjesotter geregistreerd⁴. In juni 2025 werd een vrouwtje met een ongeveer zes maanden oud jong op camera aangetoond in deelgebied Berkheide. Eind 2025 werd een vrouwtje met drie jongen waargenomen op een wildcamera in Meijendel. Hiermee staat vast, dat het circa 3000 hectare grootte Natura 2000-gebied -waaronder het projectgebied van Overbrugging- leefgebied is van de otter.

Sinds de eerste waarneming in december 2024 is nader onderzoek verricht naar het voorkomen van de otter. Dit onderzoek omvatte onder meer het gebruik van camera's, het analyseren van de prenten en spraints met aanvullend DNA-onderzoek. Tevens zijn de leefgebieden, foerageergebieden, nest- en rustplekken, wissels en knelpunten in kaart gebracht. Op basis van dit veldonderzoek wordt verwacht dat er in het hele Natura 2000-gebied sprake is van tenminste één mannetje en twee of drie vrouwtjes met jongen.

Gelet op het voorgaande, valt niet uit te sluiten dat door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden sprake zal zijn van verstoring op de otter. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals genoemd in artikel 11.46, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bal overtreden.

Glad biggenkruid

Het glad biggenkruid is een composiet die in het kustgebied gebonden is aan open (niet verstufbaar) zand of laagblijvend duingrasland met voldoende duurzame open vegetatiestructuur. De composiet is gebonden aan voedselarme standplaatsen die kalkloos of kalkarm zijn. Glad biggenkruid is een therofyt wat betekent dat de soort eenjarig is en de cyclus van bloei, zaadzetting en kieming binnen één jaar voltooid. Groeiplaatsen hebben als gevolg van deze strategie een onbestendig karakter. De aanwezigheid van het glad biggenkruid in het werkgebied is aangetoond middels nader onderzoek. Als gevolg van de werkzaamheden verdwijnt tijdelijk een oppervlakte aan Habitatype H2130 Grijze duinen met potentieel geschikte groeiplaatsen voor het glad biggenkruid. Na afloop van de werkzaamheden ontstaat weer geschikt biotoop, doordat de vegetatie wordt teruggezet naar een vroeg successiestadium. Per saldo blijft een gelijkwaardig oppervlakte aan Habitatype H2130 Grijze duinen voor het glad biggenkruid beschikbaar.

Het glad biggenkruid is aanwezig in het werkgebied waar de werkzaamheden plaats vinden. Gelet op het voorgaande, valt niet uit te sluiten dat er sprake zal zijn van het afsnijden, ontwortelen of vernielen van het glad biggenkruid binnen zijn natuurlijk verspreidingsgebied als gevolg van de werkzaamheden. Hiermee wordt de verbodsbepaling zoals bedoeld in artikel 11.54, eerste lid, aanhef en onder c, van het Bal overtreden.

Belangenonderbouwing

De omgevingsvergunning is aangevraagd op grond 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid' zoals genoemd in artikel 8.74j, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bkl en 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' zoals genoemd in artikel 8.74k, eerste lid, aanhef en onder b, van het Bkl.

Dunea heeft voor de onderbouwing van de belangen van de voorgenomen werkzaamheden bij de aanvraag het volgende document gevoegd:

- Belangen- en alternatieven afweging flora- en fauna-activiteit Omgevingswet Overbrugging, 1 april 2026 (ODH1734453).

⁴ <https://www.dunea.nl/algemeen/nieuws/2025/ottermoeder-met-jong-waargenomen-in-meijendel>
ODH1823702

Het belang van drinkwaterwinning in het kader van de volksgezondheid

In het kader van de volksgezondheid is het van groot maatschappelijk belang dat de openbare drinkwatervoorziening veiliggesteld wordt en dat deze voorziening zorgt voor voldoende en kwalitatief goed drinkwater. Dat drinkwatervoorziening inderdaad een wezenlijk onderdeel is van de volksgezondheid blijkt uit rechtsoverweging 126 van het arrest *Nomarchiaki Aftodioikisi Aitoloakarnanias* (ECLI:EU:C:2012:560) van het Europees Hof van Justitie van 11 september 2012. Bovendien geldt op grond van artikel 2, tweede lid, van de Drinkwaterwet de duurzame veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening als een dwingende reden van groot openbaar belang.

Echter het feit dat het een project wordt verricht in het kader van de drinkwatervoorziening is op zichzelf nog niet voldoende om te voldoen aan het aangevraagde belang. Daarvoor moet vaststaan dat het project Overbrugging noodzakelijk is in het kader van de duurzame veiligstelling van de openbare drinkwatervoorziening in het leveringsgebied van Dunea. En daarnaast moet vaststaan dat het belang van het project zwaarder weegt, dan het belang van de bescherming van de rugstreeppad, de zandhagedis, de otter en het glad biggenkruid. Daarbij geldt als regel, hoe zwaarder de impact op deze soort, hoe zwaarder het gewicht is dat we aan het belang van de bescherming van deze soort moeten toekennen. In de volgende sub-paragrafen zullen wij deze afweging maken.

Het belang van het project Overbrugging in het kader van de verplichtingen van Dunea als drinkwaterbedrijf.

De aanvraag heeft betrekking op het aanleggen van een overbruggingssysteem ter waarborging van de leveringszekerheid van drinkwater bij een onderbreking van aanvoer van rivierwater uit de Maas en/of Lek.

Op grond van artikel 7, eerste lid, van de Drinkwaterwet is aanvrager Dunea verantwoordelijk voor de productie en levering van drinkwater in het westelijk deel van Zuid-Holland. Op grond van ditzelfde artikel is Dunea verplicht om in dit gebied een duurzame en openbare drinkwatervoorzieningen en de infrastructuur die daarvoor noodzakelijk is tot stand te brengen en in stand houden.

Dunea beheert drie duingebieden tussen Monster en Katwijk die van groot belang zijn voor het zuiveren van drinkwater en die deel uitmaken van Nationaal Park Hollandse Duinen:

- Solleveld;
- Meijendel; en:
- Berkheide.

De drinkwaterwinning in de duinen vindt zijn oorsprong in de noodzaak om ten behoeve van de menselijke gezondheid de bevolking van schoon en betrouwbaar drinkwater te voorzien. Dit is randvoorwaardelijk voor het uitbannen van infectieziektes en daarmee tot op de dag van vandaag één van de belangrijke pijlers onder de zorg voor de volksgezondheid.

Er zijn verschillende grote uitdagingen voor de drinkwatervoorziening op lange termijn. Daarom hebben de provincies met het Rijk afgesproken om met de drinkwaterbedrijven een verkenning uit te voeren. Het doel van deze verkenning is om te komen tot een strategie om voor de lange termijn de drinkwatervoorziening veilig te stellen. In de 'Verkenning Drinkwatervoorziening Zuid-Holland 2040' zijn strategieën uitgewerkt voor een robuuste drinkwatervoorziening in de provincie in 2040. Naast de toenemende vraag is van belang dat de waterkwaliteit van met name het oppervlaktewater onder druk staat. Door een slechte waterkwaliteit van het oppervlaktewater kan het noodzakelijk zijn om de aanvoer vanuit de Maas en/of Lek te staken. Aanhoudende droogte kan een andere reden zijn voor het moeten staken van de aanvoer van water uit deze rivieren. Toch moet op grond van artikel 7, eerste lid, van de Drinkwaterwet Dunea ook onder deze omstandigheden voldoende drinkwater kunnen blijven produceren en distribueren.

'Overbrugging' is één van de noodzakelijke ingrepen om in geval van onderbreking van het inlaten van voorgezuiverd rivierwater in de duinen van de hierboven genoemde duingebieden een overbruggingssysteem te

maken om een periode van drie maanden te kunnen overbruggen en daarmee de levering van drinkwater te kunnen blijven verzekeren in deze periode.

Uit de 'Verkenning Drinkwatervoorziening Zuid-Holland 2040' blijkt dat toenemende vraag naar drinkwater ook een grote uitdaging is voor de drinkwatervoorziening op lange termijn. Deze toename wordt onder meer veroorzaakt door de groei van het aantal inwoners in het leveringsgebied van Dunea, van 1,3 miljoen naar 1,5 miljoen inwoners in 2030. Als drinkwaterbedrijf heeft Dunea op grond van artikel 8 van de Drinkwaterwet de plicht om aan de stijgende drinkwatervraag tegemoet te komen. Daarvoor moet Dunea begin 2030 een uitbreiding van haar capaciteit hebben gerealiseerd van 85,8 naar 92,1 miljoen m³ om te kunnen voldoen aan de stijgende drinkwatervraag. Om aan deze verplichtingen te voldoen is Dunea voor de periode 2018-2025 het Programma Berkheide gestart om dit waterwingebied maximaal in te kunnen zetten voor de hierboven genoemde stijgende drinkwatervraag. De Overbrugging is een onlosmakelijk onderdeel van dit programma.

Gelet op het voorgaande concluderen dan ook dat de aanleg van het overbruggingssysteem noodzakelijk is voor Dunea om te voldoen aan haar huidige en toekomstige verplichtingen in het kader van de Drinkwaterwet.

Conclusie

Gelet op het voorgaande zijn wij oordeel dat het project Overbrugging noodzakelijk is voor de duurzame veiligstelling van de drinkwatervoorziening in het westelijk deel van Zuid-Holland en om tegemoet te komen aan de stijgende vraag naar drinkwater. Omdat drinkwater van essentieel belang voor de volksgezondheid is, dienen wij aan dit project dan ook een groot maatschappelijk belang toe in de afweging tegen het belang van de bescherming van op de rugstreeppad, de zandhagedis, de otter en het glad biggenkruid.

Zoals geschetst in de paragraaf 'gunstige staat van instandhouding' heeft het project een beperkte impact op de hierboven genoemde soorten en ten aanzien van de rugstreeppad en zandhagedis worden geen blijvende negatieve effecten verwacht vanwege de tijdelijke aard van de werkzaamheden. Daarnaast kan het glad biggenkruid juist profiteren van de toename aan geschikte standplaatsen die als gevolg van de werkzaamheden ontstaan. Maar gelet op het essentiële belang van de drinkwatervoorziening voor de volksgezondheid weegt het belang van het Overbruggingsproject groter dan het belang van de bescherming van de hierboven genoemde soorten. Daarom zijn wij van oordeel dat de aan de aanvraag ten grondslag gelegde wettelijke belang voldoende is onderbouwd om de negatieve effecten op de rugstreeppad, de zandhagedis, de otter en het glad biggenkruid, welke als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Projectdoelstelling

Het doel voor het project 'Overbrugging' is omschreven in het document 'Projectbeschrijving Overbrugging' dat bij de aanvraag gevoegd is. Kort gezegd is het doel van de Overbrugging om bij een stop op het inlaten van voorgezuiverd rivierwater ervoor te zorgen dat voor een periode van drie maanden de leveringszekerheid van drinkwater gewaarborgd kan worden. Tegen deze projectdoelstelling moeten de alternatieven worden afgewogen.

Beperkte tijd

Dunea heeft een Multibronnen strategie opgesteld. Deze strategie heeft als doel om de leveringszekerheid in de toekomst te borgen waarbij met name wordt gekeken naar het borgen van voldoende aanvoer van water naar de duinen. Naast de inzet van nieuwe bronnen zijn ook verbeteringen van het bestaande systeem onderdeel van deze strategie. Dunea heeft in haar leveringsplan afspraken gemaakt met de toezichthouder, de Inspectie Leefomgeving en Transport, om voor 2030 het overbruggingssysteem gereed te hebben. Alle andere redelijke alternatieven zouden niet voor 2030 gerealiseerd kunnen worden en kunnen daardoor geen andere bevredigende oplossing zijn.

Alternatieven

Inkoop bij collega waterbedrijven

Een alternatief voor dit project is dat Dunea contracten met de aangrenzende waterbedrijven afsluit voor de levering van water op het moment dat Dunea dit niet zelf kan produceren. Het gaat in dit geval om een capaciteit van 1.800 m³ per uur boven op de huidige levering(en). Of aangrenzende waterbedrijven op het moment van een rivierwateronderbreking voldoende productiecapaciteit hebben, is hoogst onzeker. Gelet op het grote belang van de beschikbaarheid van voldoende kwalitatief goed drinkwater, is dit geen bevredigende oplossing.

Spreaden, concentreren of Freshmaker

Voor overbrugging van het diepe grondwater zijn in principe drie opties:

- het volledig spreiden van de diepe winning over het gehele duingebied;
- het aanleggen van een overbruggingssysteem; of:
- het installeren van freshmakers.

Het spreiden van de winning stuit op grote bezwaren vanwege de natuurschade die het gevolg is van de aanleg van een dergelijk omvangrijke infrastructuur in het hele duingebied Berkheide. Daarom is dit geen andere bevredigende oplossing.

Voor Berkheide is een freshmaker geen haalbare optie, omdat de geologische situatie verhindert dat voldoende aanvulling van zoetwater plaatsvindt vanuit het ondiepe grondwater. Daardoor is het geen andere bevredigende oplossing.

Bovengrondse voorraad

Een ander alternatief is het aanleggen van een bovengrondse voorraad. Uitgaande van een bassin van 10 m diepte is er dan een netto oppervlakte nodig van 400.000 m². Dit komt overeen met een vierkant gebied van 630 bij 630 meter. Vanwege deze omvang is een dergelijk voorraadbekken niet inpasbaar in de dichtbevolkte Randstad en daarbij is dit alternatief ook zeer kostbaar. Om deze redenen oordelen wij dat dit alternatief onhaalbaar is en dan ook geen andere bevredigende oplossing kan zijn.

Locatie

De werkzaamheden voor de aanleg van het Overbruggingssysteem zijn locatiegebonden omdat dit systeem een verbinding moet creëren tussen de bestaande Diepe InfiltratiePutten (hierna DIPs) en Diepe OnttrekkingsPutten (hierna DOPs) ter hoogte van winning 3 en Pompstation Katwijk. Het overbruggingssysteem wordt aangelegd om de leveringszekerheid van het bestaande wingebied te vergroten bij een rivierwateraanvoeronderbreking. Het systeem zorgt ervoor dat infiltratieplassen langere tijd gevuld kunnen blijven. Het is technisch niet mogelijk om een dergelijk systeem op een andere locatie te realiseren. Daarom is geen andere bevredigende locatie beschikbaar.

Ontwerp van de winning/ uitvoeringsalternatief

Bij het ontwerp van het project Overbrugging heeft Dunea gekeken naar de mogelijkheden om zoveel mogelijk bestaande leidingen en installaties te hergebruiken en renoveren. Bestaande diepe onttrekkingsputten en diepe infiltratieputten worden gerenoveerd en voorzien van nieuwe kabels en leidingen. Ook wordt een reeds vervallen rivierwatertransportleiding hergebruikt als aanvoerleiding voor infiltratieleiding. Andere alternatieven vergen het aanleggen van nieuwe diepe onttrekkingsputten en nieuwe diepe infiltratieputten hetgeen de kans vergroot op schade aan beschermde natuurwaarden. Daarom is er qua ontwerp geen andere bevredigende oplossing voorhanden.

Werkzaamheden

Om het risico op verwonden en/of doden van beschermde individuen van de rugstreeppad en zandhagedis te voorkomen wordt het hele werkgebied (waaronder onderhoudspaden en transportroutes) afgezet met een scherm (zie maatregelen) en worden dieren weggevangen. Groeiplaatsen van glad biggenkruid worden daar waar deze niet ontzien kunnen worden, zorgvuldig uitgegraven, in depot gezet en herplant op locaties waar overeenkomstige hydrologische condities ontstaan als op de oorspronkelijke groeiplaats.

Planning

Het werkgebied is zeer geschikt voor broedende vogels en vooraf ongeschikt maken hiervoor is praktisch niet realiseerbaar, waardoor niet gewerkt kan worden gedurende het broedseizoen. Daarnaast dient zoveel mogelijk rekening te worden gehouden met de verschillende kwetsbare periodes van de voorkomende soorten. Om die reden vinden de werkzaamheden plaats in de overwinteringsperiode van de rugstreeppad, de zandhagedis. Voorafgaand aan deze periode worden mitigerende maatregelen getroffen, waaronder het ongeschikt maken, ontoegankelijk maken en het wegvangen en verplaatsen van de betreffende soorten. Op deze wijze worden negatieve effecten op de rugstreeppad, de zandhagedis, de otter en het glad biggenkruid zoveel mogelijk beperkt (zie ook overwegingen hierna).

Conclusie

Met de gekozen werkwijze, planning en periode van uitvoering, wordt schade aan de rugstreeppad, de zandhagedis, de otter en het glad biggenkruid zoveel mogelijk voorkomen. Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering is voldoende aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing aanwezig is.

Staat van instandhouding

Om een omgevingsvergunning te mogen verlenen, mag kortgezegd de staat van instandhouding van de aangevraagde beschermde soort(en) niet verslechteren. Onderdeel van deze toetsing is ook of er mogelijk sprake is van cumulatieve effecten.

In dit kader is het project 'Overbrugging' in samenhang beschouwd met lopende en recent uitgevoerde projecten binnen Berkheide en in het bijzonder het project 'Winning 3', waarmee in de periode van 2026-2027 een tijdelijke overlap in de uitvoering bestaat. De werkzaamheden van Winning 3 worden afgerond in maart 2027 en vallen derhalve slechts gedeeltelijk samen met de realisatie van het overbruggingssysteem. Daarnaast vangt de uitvoering van Winning 11 in 2026 aan. De werkzaamheden zullen naar verwachting doorlopen tot en met 2029 en overlappen daarmee met de realisatie van het overbruggingssysteem. Overige projecten, zoals onder andere Winning 8 en Winning 6.1 en 6.3, binnen Berkheide zijn afgerond voorafgaand aan de realisatie van het overbruggingssysteem. Vanwege mogelijke effecten zijn deze projecten in de cumulatieve meegenomen. Dit omdat de aanwezige habitattypen, en daarmee het functioneel leefgebied van beschermde soorten, in desbetreffende gebieden een langere periode nodig hebben langer om zich te herstellen.

Effecten van de werkzaamheden (realisatiefase) reiken vaak verder dan de begrenzing van het werkgebied. In Berkheide zijn in de afgelopen jaren diverse werkzaamheden uitgevoerd die invloed hebben op het functioneel leefgebied van de rugstreeppad en de zandhagedis. Beide soorten komen verspreid voor in de directe omgeving van het werkgebied en op grotere schaal binnen Berkheide. Gelet op de werkzaamheden, die leiden tot het in successie terugzetten van habitattypen H2130A Grijze duinen en H2190 Vochtige duinvalleien, kan worden geconcludeerd dat de staat van instandhouding van de rugstreeppad en de zandhagedis in het werkgebied niet wordt aangetast en naar verwachting op termijn zal verbeteren. De tijdelijke verstoringen als gevolg van de werkzaamheden zijn beperkt van aard en hebben geen blijvend negatief effect op het zomer- en winterbiotoop.

De otter wordt incidenteel waargenomen in de ruimere regio, maar binnen Berkheide is sinds eind 2024 een gevestigde populatie bekend. Otters hebben een groot territoriumgebruik en leiden een zwervend bestaan zonder

vaste verblijfplaatsen. Berkheide fungeert als volwaardig leefgebied, zowel als foerageer- en voortplantingsgebied voor een beperkt aantal otters en vormt daarmee een schakel tussen grotere ecologische verbindingszones. Over het algemeen zijn otters vanwege hun aanpassingsvermogen en tolerantie voor menselijke activiteiten minder verstoring gevoelig. Echter wegens de recente vestiging van de soort in het gebied worden maatregelen getroffen om verstoring door werkzaamheden zoveel mogelijk te beperken.

Het glad biggenkruid wordt sinds 2002 waargenomen in de directe omgeving van het werkgebied en op grotere schaal binnen Berkheide. Door de realisatie van het overbruggingssysteem wordt langs onderhoudspaden en bij de putten de vegetatie teruggezet naar een vroeg successiestadium, waardoor open en zanderige plekken ontstaan. Deze omstandigheden vormen geschikt biotoop voor het glad biggenkruid. Naar verwachting zal de soort profiteren van de toename aan geschikte standplaatsen als gevolg van de werkzaamheden.

Maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de staat van instandhouding van de rugstreeppad, de zandhagedis, de otter en het glad biggenkruid tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in het rapport 'Activiteitenplan project 'Overbrugging' Berkheide en hoofdstuk 5' van 2 april 2026 en de 'Memo otter Overbrugging' van 31 maart 2026.

De voorgestelde maatregelen om de negatieve effecten van de voorgenomen werkzaamheden zoveel mogelijk te mitigeren en te compenseren achten wij in grote lijnen voldoende. Op een aantal onderdelen hebben wij de maatregelen aangescherpt in de specifieke voorschriften om de staat van instandhouding van de rugstreeppad, de zandhagedis, de otter en het glad biggenkruid te kunnen borgen. Hieronder lichten wij dit toe. In deze beschikking zijn verder algemene voorschriften opgenomen voor een juiste toepassing en naleving van de omgevingsvergunning door de vergunninghouder en gemachtigde(n).

Algemeen

Bij de inrichting van het werkgebied dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van beschermde soorten. Om deze soorten de kans te geven zich uit eigen beweging te verplaatsen dienen werkzaamheden voor het ontoegankelijk maken van het werkgebied te worden uitgevoerd in één werkrichting. Voor gebieden die afgeschermd zijn en waarbij soorten zijn afgevangen is deze werkwijze niet van toepassing. Wegens het treffen van deze maatregelen is de verwachting dat er geen soorten meer aanwezig zijn en de werkrichting voor het leggen van rijplaten niet leiden tot negatieve effecten op de aanwezige beschermde soorten. Daarnaast is van rugstreeppadden en zandhagedissen bekend dat zij zich onder rijplaten kunnen bevinden die gebruikt worden binnen het projectgebied, tevens onder rijplaten die recent zijn neergelegd binnen het werkgebied. Om te voorkomen dat soorten worden gedood en zij de kans krijgen om zich tijdig te verplaatsen, zijn voorwaarden opgelegd aan de werkrichting en rijsnelheid van rijdend materieel. Bij een snelheid hoger dan 5 kilometer per uur op onverhard terrein kunnen de soorten niet op tijd vluchten waarbij individuen gedood kunnen worden. Bij verharde beheerpaden voorzien van rijplaten is de kans op slachtoffers onder de soorten kleiner, vandaar dat hier een maximumsnelheid van dertig kilometer gehanteerd kan worden. Dit geldt ook voor verharde wegen. Als een lagere maximumsnelheid ter plaatse geldt vanuit veiligheidsoverwegingen of andere wet- en regelgeving dan dient uiteraard deze maximumsnelheid te worden aangehouden. Bovenstaande rijsnelheden gelden voor de locaties buiten de schermen. Met deze aanscherping in de voorschriften worden aanwezige soorten voldoende in de gelegenheid gesteld om tijdig te vluchten. Dit hebben wij opgenomen in voorschrift 9 en 10.

Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden onverhoopt toch individuen van de rugstreeppad, de zandhagedis en het glad biggenkruid worden aangetroffen in het werkgebied, dienen de werkzaamheden die gerelateerd zijn aan dat specifieke werk op de locatie direct stilgelegd te worden. Werkzaamheden die de soort niet schaden, mogen worden voortgezet. Om verdere verstoring of mogelijkheid tot doden te voorkomen, dient per direct contact gezocht te worden met de ecologisch deskundige. Deze dient op de desbetreffende plaats waar de

soort is aangetroffen passende maatregelen te nemen. Onder passende maatregelen wordt verstaan het treffen van maatregelen met als doel om impact op beschermde soorten te voorkomen. Hierbij kan gedacht worden aan het verplaatsen van de soort naar leefgebied buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Op dezelfde dag dient de ecologisch deskundige hiervan een melding te doen bij OZHZ. De werkzaamheden op de locatie van de aangetroffen soorten mogen na vrijgave van de ecologisch deskundige worden hervat. Indien de OZHZ het nodig acht dat aanvullende en/of andere maatregelen getroffen moeten worden, dan mogen de werkzaamheden pas hervat worden nadat deze maatregelen genomen zijn en de locatie is vrijgegeven door de ecologisch deskundige. Hiervan dient de ecologisch deskundige verslag te doen in het ecologisch logboek. Dit hebben wij opgenomen in voorschrift 11.

In Nederland veroorzaken meerdere ziekteverwekkers, waaronder chytridiomycose en het ranavirus, ziekte en sterfte onder amfibieën en reptielen. In sommige gevallen leidt dit tot massale sterfte onder deze soorten, welke een bedreiging kan vormen voor aanwezige populaties. Om verspreiding van ziektes onder deze soorten te voorkomen, dienen handschoenen, laarzen, opvangemmers en andere materialen die worden gebruikt voor bovenstaande vangmethoden ontsmet te worden conform het Desinfectie protocol veldwerk van RAVON. Deze maatregel dient te worden opgenomen in het ecologisch werkprotocol en hebben wij tevens geborgd in voorschrift 12.

Voor het uitvoeren van de werkzaamheden per werkseizoen is het noodzakelijk om op meerdere locaties, waaronder bij Winning 3, de grondwaterstanden tijdelijk te verlagen. In de memo Project Overbrugging, Effecten uitvoering (bemalingen en cumulatie met andere projecten) – v2', Haskoning Nederland B.V., BI3935-WM-ME-260219-1901 van 20 februari 2026, zijn de effecten van deze bemalingen op de omgeving en de herstelperiode van de grondwaterstanden berekend. Hierbij is als uitgangspunt gehanteerd dat de bemalingen uiterlijk 15 februari worden beëindigd en dat de grondwaterstanden per 1 maart van het betreffende jaar zijn hersteld. De mogelijke effecten op beschermde soorten wanneer de grondwateronttrekking langer duurt dan 15 februari en de grondwaterstanden per 1 maart nog niet zijn hersteld, zijn niet inzichtelijk gemaakt. Om mogelijke negatieve effecten te voorkomen, mogen grondwateronttrekkingen daarom niet langer duren dan strikt noodzakelijk voor de uitvoering van de werkzaamheden. Op deze wijze wordt geborgd dat geen negatieve effecten op beschermde soorten optreden. Dit hebben wij opgenomen in voorschrift 13.

Rugstreeppad en zandhagedis

Voordat het werkgebied door middel van schermen ontoegankelijk wordt gemaakt, dient een ecologisch deskundige langs de transportroutes een controle uit te voeren op de aanwezigheid van voortplantingswateren van de rugstreeppad. Larven van rugstreeppadden kunnen tot in september in voortplantingswateren worden aangetroffen. Tot halverwege september tot ver in oktober worden voornamelijk juveniele rugstreeppadden aangetroffen rondom deze wateren. In oktober verplaatst het merendeel van de rugstreeppadden zich naar geschikt overwinteringshabitat. Hierbij kunnen juveniele rugstreeppadden in één nacht meer dan 100 meter⁵ afleggen.

Rondom het werkgebied bevinden zich meerdere wateren waarin voortplanting van de rugstreeppad is vastgesteld. Gedurende de uitvoeringsperiode van de werkzaamheden kunnen rugstreeppadden zich verplaatsen naar geschikt overwinteringshabitat en daarbij transportroutes doorkruisen. Hierdoor bestaat het risico dat migrerende exemplaren van de rugstreeppadden door transportbewegingen worden verwond of gedood. Om dit te voorkomen beperken dient langs transportroutes binnen een zone van 100 meter van het werkgebied te worden gecontroleerd op de aanwezigheid van voortplantingswateren van de rugstreeppad. Deze zone is gebaseerd op de minimale afstand die juveniele rugstreeppadden in één nacht kunnen afleggen.

---

⁵ [Rugstreeppad_Atlastekst.pdf](#)
ODH1823702

Het is bekend dat sub-adulten en volwassen exemplaren van de rugstreepdors grotere afstanden kunnen afleggen en zich in de loop van oktober verplaatsen naar overwinteringshabitat, doorgaans gelegen op hoger gelegen delen met vergraafbaar zand en voldoende beschutting. Vanwege de verschillen in reliëf en habitattypen binnen het duingebied Berkheide wordt het niet redelijk geacht om een grotere zone te hanteren voor de controle. Uitsluitend de wateren waarbij tussen het voortplantingswater en de transportroute geschikt leefgebied aanwezig is, dienen te worden gecontroleerd aangezien deze gebieden als migratieroutes functioneren. Andere habitattypen, zoals dichte duindoornstruweel of bosgebied, worden buiten beschouwing gelaten, omdat migratie naar overwinteringshabitat voornamelijk plaatsvindt via open, zandige en schaars begroeide terreinen met voldoende schuilmogelijkheden. Op basis van deze controle kan de ecologisch deskundige beoordelen of er sprake is van een risicovolle transportroute. Indien hier sprake van is dienen rondom dit deel van de transportroute schermen te worden geplaatst.

Voorafgaand aan de werkzaamheden en het afvangen van de rugstreepdors en de zandhagedis dient het werkgebied, inclusief risicovolle transportroutes, ontoegankelijk te worden gemaakt. Hiermee wordt voorkomen dat de rugstreepdors en de zandhagedis het werkgebied en de risicovolle transportroutes kunnen betreden tijdens de werkzaamheden en om nieuwe toestroom (influx) tegen te gaan, waardoor individuen niet worden verwond of gedood. De toegangswegen die naar delen van het werkterrein dienen voorzien te worden van een amfibieëngoot, welke naadloos op de schermen dient aan te sluiten en aan de bovenkant afgesloten te zijn met een rooster. Bij het plaatsen van voorgenoemde maatregelen kunnen de soorten verstoord worden. Om dat te voorkomen, dienen de maatregelen buiten de kwetsbare periode en vóór de winterperiode en ná de voortplantingsperiode van de rugstreepdors en de zandhagedis gerealiseerd te worden. De schermen en amfibieëngoten dienen te worden geplaatst in de periode van 1 augustus tot en met 15 september. Vanaf 15 september begint de overwinteringsperiode van de zandhagedis, ongeacht de klimatologische omstandigheden. Doordat de overwinteringsperiode van de rugstreepdors later begint, namelijk vanaf oktober afhankelijk van klimatologische omstandigheden, wordt de periode voorafgaand aan de winterperiode van de zandhagedis aangehouden voor het plaatsen van schermen. Beide soorten zijn in deze periode nog actief, zodat geborgd wordt dat de rugstreepdors en de zandhagedis binnen het werkgebied worden afgevangen voorafgaand aan de werkzaamheden. Bestaande transportroutes hoeven niet afgeschermd te worden, met uitzondering van risicovolle transportroutes waar de rugstreepdors en de zandhagedis zich bevindt. De beoordeling of sprake is van een risicovolle transportroute (zie voorschrift 14) is voorbehouden aan de ecologisch deskundige.

De schermen en amfibieëngoten kunnen door verschillende omstandigheden beschadigd raken, omvallen of minder functionaliteit verminderen. Zo kunnen de schermen door rijdend materieel beschadigd raken of amfibieëngoten dichtslibben met organisch materiaal of zand. Om te voorkomen dat de rugstreepdors en de zandhagedis het plangebied kunnen betreden tijdens de werkzaamheden, dienen de schermen gedurende de periode dat deze worden ingezet in een goede staat te blijven. Om dit te waarborgen dienen de schermen en amfibieëngoten één keer per dag gecontroleerd te worden door een ecologisch deskundige dan wel door een persoon die door de ecologisch deskundige is geïnstrueerd. Beschadigingen of andere omstandigheden die de functionaliteit van de schermen of amfibieëngoten belemmeren, dienen uiterlijk binnen één dag te worden hersteld of opgelost. Voorgaande hebben wij opgenomen in voorschrift 17. Tot slot dient het plaatsen en het verwijderen van de schermen en amfibieëngoten, uitgevoerde controles en bevindingen en eventueel ondernomen acties te worden opgenomen in het ecologisch logboek.

Voorschrift 17 ziet op de wijze van afvangen en verplaatsen van de rugstreepdors en de zandhagedis naar een geschikt habitat buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden. Deze werkzaamheden worden uitgevoerd door een ecologisch deskundige. Langs de geplaatste schermen worden vangemmers aangebracht. De vangemmers worden tweemaal daags, met een maximale tussenperiode van 10 tot 12 uur, door een ecologisch deskundige gecontroleerd op de aanwezigheid van individuen. Aanvullend wordt het middengebied voorzien van herpetoplaten, waarbij de aantallen en locaties nader worden bepaald door de ecologisch deskundige. Indien nodig kunnen individuen met de hand worden afgevangen.

Gevangen individuen dienen zo snel mogelijk te worden vrijgelaten in een voor de rugstreeppad of de zandhagedis geschikt (land)habitat en buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. De vangemmers dienen te voldoen aan criteria ten aanzien van plaatsing en inrichting, zodat deze effectief functioneren en onnodig lijden of sterfte wordt voorkomen. De emmers worden op de voorgestelde wijze langs het scherm ingegraven en voorzien van schuilmogelijkheden. Tevens wordt ervoor gezorgd dat overige soorten, zoals kleine zoogdieren, de emmers kunnen verlaten. De tussenperiode tussen de controles bedraagt maximaal 10 tot 12 uur duren, aangezien langere controle-intervallen kunnen leiden tot een verhoogd risico op sterfte door onder andere uitdroging of verdrinking, afhankelijk van de weersomstandigheden. Bij extreme weersomstandigheden, zoals droogte, hitte of hevige neerslag, worden aanvullende maatregelen getroffen, zoals het tijdelijk sluiten van vangemmers of het verhogen van de controlefrequentie. Indien minimaal vijf aaneengesloten dagen, onder gunstige weersomstandigheden, geen exemplaren van de rugstreeppad en de zandhagedis zijn afgevangen, kan de ecologisch deskundige het werkgebied vrijgegeven voor de start van de werkzaamheden. De ecologisch deskundige dient van de ecologische begeleiding verslag te doen in het ecologisch logboek.

Aanvullend op het gebruik van vangemmers kunnen langs de schermen uittreedplaatsen worden gerealiseerd, zodat individuen het werkgebied zelfstandig kunnen verlaten. Deze worden aangelegd met gebiedseigen materiaal en op voor de rugstreeppad en de zandhagedis geschikte locaties. Individen die zelfstandig het gebied verlaten, worden begeleid naar geschikt alternatief (land)habitat geleid met voldoende schuil- en foerageermogelijkheden. De uittreedplaatsen worden niet volledig beschaduwd aangelegd, aangezien deze anders minder aantrekkelijk zijn voor rugstreeppadden of zandhagedissen.

In het duingebied Meijndel en Berkheide vinden meerdere projecten plaats die cumulatieve effecten kunnen hebben op het functioneel leefgebied van zowel de rugstreeppad als de zandhagedis. Deze cumulatie kan invloed hebben op de aanwezige deelpopulaties en daarmee uiteindelijk op de metapopulaties van beide soorten. Om te borgen dat het leefgebied van de rugstreeppad en de zandhagedis na afronding van de werkzaamheden weer functioneel is en blijft, en om eventuele negatieve effecten te voorkomen, wordt aan deze omgevingsvergunning een monitoringsverplichting verbonden. Binnen twee maanden na bekendmaking van dit besluit dient een monitoringsplan ter goedkeuring te worden ingediend bij OZHZ. In dit monitoringsplan wordt concreet gemotiveerd welke SMART-definitie worden gehanteerd voor de beoordeling van een goede, matige en slechte kwaliteit van het functioneel leefgebied van de rugstreeppad en de zandhagedis. De monitoring wordt uitgevoerd door een ecologisch deskundige en richt zich in ieder geval op de locaties binnen het werkgebied waar tijdelijke schermen hebben gestaan. Op deze wijze kan het herstel van het leefgebied worden beoordeeld. De monitoring start vanaf het eerste voortplantingsseizoen na afronding van de werkzaamheden per deelgebied, zoals beschreven in de projectomschrijving, en wordt uitgevoerd gedurende een periode van drie jaar.

De monitoring wordt uitgevoerd door middel van het lopen van vaste transecten (looproutes) binnen het werkgebied op locaties waar schermen hebben gestaan, inclusief een zone van 100 meter grenzend het projectgebied van Winning 3. Binnen de zone worden alleen de locaties die potentieel geschikt zijn als leefgebied voor de zandhagedis en de rugstreeppad gemonitord. In de periode dat de werkzaamheden worden uitgevoerd, vinden ook werkzaamheden plaats binnen project Winning 3, waardoor sprake kan zijn van cumulatie. Om deze reden is een zone van 100 meter langs het projectgebied Winning 3 betrokken bij de monitoring. De zone is gebaseerd op de afstand die individuen van de rugstreeppad (juveniel) en de zandhagedis zich in korte tijd kunnen verplaatsen en is noodzakelijk om effecten buiten de directe begrenzing van het werkgebied en cumulatieve effecten inzichtelijk te maken. Indien de uitgevoerde inventarisaties geen waarnemingen opleveren, wordt de monitoring aangevuld met het uitzetten en controleren van herpetoplaten op locaties die geschikt zijn als leefgebied binnen het werkgebied en de aangrenzende zone van 100 meter langs project Winning 3.

Gedurende de monitoringsperiode wordt jaarlijks een ecologische beoordeling uitgevoerd, waarbij wordt gemotiveerd hoe het functioneel leefgebied zich ontwikkelt en in hoeverre wordt voldaan aan de vastgestelde SMART-definitie. Daarbij wordt tevens beoordeeld in hoeverre de getroffen maatregelen effectief zijn en of aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn. De resultaten van de monitoring worden jaarlijks, uiterlijk op 1 februari van het daaropvolgende jaar, aangeleverd bij OZHZ. De rapportage bevat onder andere de onderzoeksresultaten, een beoordeling van de effectiviteit van de maatregelen en, indien nodig, voorstellen voor optimalisatie of aanvullende maatregelen. Als uit de monitoring blijkt dat de beoogde resultaten uitblijven en dit aantoonbaar verband houdt met de uitgevoerde werkzaamheden, wordt een voorstel voor aanvullende of geoptimaliseerde maatregelen ter goedkeuring voorgelegd aan het OZHZ. Indien nodig kunnen aanvullende maatregelen of monitoring worden opgelegd.

Na uitvoering van de werkzaamheden kan het meerdere jaren duren voordat de vegetatiestructuur zich zodanig heeft ontwikkeld dat het werkgebied weer functioneert als leefgebied voor de rugstreeppad en de zandhagedis. De rugstreeppad is afhankelijk van open tot halfopen vegetatiestructuur met voldoende schuilmogelijkheden en ingraafbare zandige substraten. In de directe omgeving bevinden zich ondiepe en vegetatiearme wateren aanwezig te zijn die fungeren als voortplantingswater. De zandhagedis is daarbij afhankelijk van een mozaïek van open zandige plekken, zonbeschenen vegetatieranden en structuurrijke vegetatie. Daarnaast heeft deze soort een beperkte dispersiecapaciteit en een sterk territoriaal gedrag, waardoor (her)kolonisatie van het werkgebied geleidelijk kan verlopen. Monitoring is daarom noodzakelijk om de ontwikkeling van het leefgebied van de rugstreeppad en de zandhagedis en het herstel van de populaties te volgen. Dit hebben wij opgenomen in voorschrift 19.

Otter

De aanwezigheid van de otter in en rondom het werkgebied dient zorgvuldig te worden gemonitord om tijdig inzicht te verkrijgen in het gebruik van het gebied door de otter en om eventuele verstoringen als gevolg van de werkzaamheden te kunnen signaleren en beoordelen. Hiertoe worden minimaal drie maanden voorafgaand aan de start van de werkzaamheden cameravallen geplaatst op voor de soort kansrijke locaties, zodat een representatief beeld ontstaat van de aanwezigheid en activiteitspatronen van de aanwezige otters. De camera's blijven operationeel vanaf het moment van plaatsing, gedurende de volledige uitvoeringsperiode en tot twee maanden na afronding van de werkzaamheden. Het aantal camera's en de exacte positionering worden bepaald door een ecologische deskundige, zodat optimaal wordt aangesloten bij de lokale omstandigheden en ecologische potenties in en rondom het werkgebied. De inzet en resultaten van de monitoring worden vastgelegd in het ecologisch logboek, inclusief een kaart met de camerolocaties en een onderbouwing van de geschiktheid van deze locaties. Daarnaast wordt het ecologisch logboek wekelijks aangevuld over de waargenomen activiteiten van de otter, inclusief een beoordeling in hoeverre de werkzaamheden tot verstoring kunnen leiden en/of aanvullende mitigerende maatregelen noodzakelijk zijn. Ook zichtwaarnemingen, sporen en spraints worden geregistreerd. Deze aanpak is noodzakelijk om te waarborgen dat tijdig kan worden bijgestuurd indien zich onverwachte negatieve effecten voordoen. Dit hebben we opgenomen in voorschrift 19.

Ter voorkoming van negatieve effecten op de otter tijdens de uitvoering van de werkzaamheden worden aanvullende randvoorwaarden gesteld die gericht zijn op het minimaliseren van verstoring in de kwetsbare periode en situaties. De werkzaamheden worden uitgevoerd buiten de periode waarin vrouwtjes hun jongen werpen en verzorgen, aangezien de otter in deze fase extra gevoelig is voor verstoring. Tevens wordt uitsluitend gedurende de daglichtperiode gewerkt, zodat verstoring tijdens de actieve nachtelijke foerageerperiode van de otter wordt voorkomen. Voorafgaand aan het verwijderen van struweel of bomen vindt een controle plaats door een ecologisch deskundige om de aanwezigheid van de soort uit te sluiten. Indien aanwezigheid wordt vastgesteld, worden passende mitigerende maatregelen getroffen om verstoring te voorkomen of te beperken. In het geval dat een nestplaats met jongen wordt aangetroffen, wordt deze locatie gemarkeerd en wordt een ruime verstoringsvrije zone ingesteld, waarbinnen gedurende een periode van twee maanden geen werkzaamheden plaatsvinden. Deze

periode biedt het vrouwtje de gelegenheid om de jongen in alle rust groot te brengen. Werkzaamheden worden pas hervat nadat een ecologisch deskundige heeft vastgesteld dat de nestplaats is verlaten. Alle bevindingen en maatregelen worden vastgelegd in het ecologisch logboek. Dit hebben we opgenomen in voorschrift 20.

Glad biggenkruid

Uiterlijk één maand voorafgaand aan het ontoegankelijk maken van het werkgebied en vervolgens per werkseizoen dient het werkgebied vlakdekkend te worden geïnventariseerd op de aanwezigheid van het glad biggenkruid door een ecologische deskundige. Het veldonderzoek dient in de ochtenduren in de periode van 1 mei tot en met 1 augustus te worden uitgevoerd, waarin de trefkans het grootst is. Aanwezige individuen of clusters worden gemarkeerd binnen het werkgebied, zodat tijdig kan worden bepaald of deze door de voorgenomen werkzaamheden worden beïnvloed. Van het veldonderzoek dient door de ecologisch deskundige verslag te worden gedaan in het ecologisch logboek. Dit hebben we opgenomen in voorschrift 21. Indien aangetroffen locaties als gevolg van de werkzaamheden verloren gaan, dienen maatregelen te worden getroffen overeenkomstig voorschrift 22.

Bij het aantreffen van glad biggenkruid dient de transplantatie van deze soort te worden uitgevoerd door een ecologisch deskundige op het gebied van glad biggenkruid. Deze werkwijze wordt uitgevoerd in de periode van 1 mei tot en met 1 augustus, waarin de trefkans het grootst is. Indien groeiplaatsen/clusters van glad biggenkruid niet kunnen worden ontzien, dient de toplaag ter plaatse te worden getransplanteerd en binnen het werkgebied in depot worden geplaatst. Het is van belang dat de toplaag rondom de groeiplaatsen met een minimale diepte van 15 cm wordt afgegraven. Eventueel kunnen individuele planten met de hand worden afgegraven, zolang er voldoende substraat meegenomen wordt tijdens de transplantatie van een enkele individu. Het depot bevindt zich buiten de bestaande groeiplaatsen van glad biggenkruid om te borgen dat de aanwezige zaadbank of exemplaren van glad biggenkruid behouden blijven. In de toplaag bevinden zich overwinterende rozetten en zaden van het glad biggenkruid. De toplaag mag op een tijdelijke depot worden geplaatst met een maximale duur van zes maanden, waarbij de toplaag niet volledig mag uitdrogen of toplagen op elkaar gestapeld mogen worden. De wijze zorgt ervoor dat de zaden en eventueel benodigde bodemleven in de toplagen behouden blijven doordat er geen verdichting of verdroging van de toplagen optreedt waardoor de zaadbank intact blijft. Door de toplaag na afronding van de werkzaamheden weer terug te plaatsen op de oorspronkelijk groeiplaats of een geschikt biotoop wordt de beste kans geboden om de zaden weer tot ontkieming te laten komen. Dit is opgenomen in voorschrift 22.

Inzet overbruggingssysteem (gebruikersfase)

Het OVB-systeem mag uitsluitend worden ingezet in drie specifieke situaties waarin het noodzakelijk is om de infiltratie van rivierwater naar de infiltratieplassen tijdelijk te onderbreken, onder de voorwaarden zoals beschreven in bijlage 5 van de projectbeschrijving, memo 'Inzet Overbruggingssysteem Berkheide ten behoeve van vergunningaanvraag'.

De eerste situatie betreft calamiteiten, zoals innamestops als gevolg van verontreinigingen in het rivierwater (kwaliteit), schade aan de BAL-leiding (kwantiteit), stroomuitval of brand. Daarnaast kan de inzet noodzakelijk zijn bij werkzaamheden van derden, zoals werkzaamheden aan weg- of spoorinfrastructuur in de directe omgeving van de infrastructuur van vergunninghouder, waarbij de vergunninghouder slechts beperkte invloed heeft op de planning en uitvoering. De derde situatie betreft grootschalige werkzaamheden aan de rivierwatertransportleidingen of pompstations van de vergunninghouder zelf, die van essentieel belang zijn voor de instandhouding en leveringszekerheid van drinkwater. Dit hebben we beschreven in voorschrift 23.

Wanneer het overbruggingssysteem als gevolg van een calamiteit wordt ingezet en de inzet naar verwachting langer dan tien dagen zal duren, dient binnen twee werkdagen na aanvang van de calamiteit hiervan melding te worden gedaan bij OZHZ (voorschrift 1). Deze melding dient zodanig volledig te zijn dat zij een adequaat beeld geeft van de aard en omvang van de calamiteit, de verwachte duur van de inzet van het overbruggingssysteem, alsmede

de wijze en intensiteit waarop dit systeem wordt toegepast. Tevens dient in de melding inzichtelijk te worden gemaakt welke maatregelen worden getroffen om de duur en omvang van de inzet zoveel mogelijk te beperken.

Na tien dagen na aanvang van de inzet dient een aangepaste grondwaterstandmonitoring te worden opgestart, conform de voorwaarden zoals opgenomen in de geldende omgevingsvergunning voor de betreffende wateronttrekkingsactiviteit. Deze monitoring is bedoeld om tijdig inzicht te krijgen in de effecten op de grondwaterstanden en om eventuele afwijkingen van de vooraf berekende situatie vroegtijdig te signaleren. Indien blijkt dat de grondwaterstand sterker daalt dan op basis van het geohydrologisch rapport is verwacht, moet de vergunninghouder aantonen dat dit geen nadelige gevolgen heeft op vochtafhankelijke habitattypen en -soorten. Als negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, moeten direct passende maatregelen worden getroffen om deze te voorkomen of te beperken. Dit hebben we beschreven in voorschrift 24.

Indien het overbruggingssysteem wordt ingezet in verband met werkzaamheden door derden en deze inzet naar verwachting langer dan tien dagen zal duren, gelden aanvullende vereisten die erop zijn gericht de gevolgen van de langdurige inzet vooraf inzichtelijk te maken en waar mogelijk te beperken. In dit kader dient uiterlijk één maand voorafgaand aan de aanvang van de werkzaamheden een melding te worden gedaan bij de OZHZ. Deze melding moet voldoende gedetailleerd zijn en een duidelijke beschrijving bevatten van de aard van de werkzaamheden, de verwachte duur daarvan en de wijze waarop en de mate waarin het overbruggingssysteem zal worden ingezet. Tevens dient inzichtelijk te worden gemaakt welke maatregelen worden getroffen om de duur van de inzet van het overbruggingssysteem zo kort mogelijk te houden, zodat de belasting voor vochtafhankelijke habitattypen en -soorten wordt beperkt.

Daarnaast dient de melding een motivering te bevatten waaruit blijkt op welke wijze wordt beoogd de werkzaamheden en de daaropvolgende herstelperiode van de grondwaterstanden zoveel mogelijk buiten de kwetsbare periode van vochtafhankelijke habitattypen en -soorten uit te voeren. Deze motivering is van belang om aannemelijk te maken dat bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening is gehouden met ecologische randvoorwaarden en dat negatieve effecten op beschermde natuurwaarden zoveel mogelijk worden voorkomen. Op deze wijze wordt geborgd dat de inzet van het overbruggingssysteem, ook wanneer deze samenhangt met werkzaamheden door derden en een langere duur kent, plaatsvindt binnen zorgvuldig afgewogen en controleerbare kaders. Dit hebben we geborgd in voorschrift 25.

Indien het overbruggingssysteem wordt ingezet ten behoeve van grootschalige onderhoudswerkzaamheden die door de vergunninghouder zelf worden uitgevoerd en deze inzet naar verwachting langer dan tien dagen zal duren, waarbij het noodzakelijk is om het overbruggingssysteem toe te passen, zijn de voorwaarden uit voorschrift 24, sub c tot en met d en voorschrift 26, sub b tot en met c onverkort van toepassing. Deze samenloop van voorschriften waarborgt dat zowel de monitoring als de beoordeling van de effecten op de vochtafhankelijke habitattypen en -soorten op een consistente en zorgvuldige wijze plaatsvinden.

In aanvulling hierop geldt dat de vergunninghouder gehouden is om vier maanden voorafgaand aan de voorgenomen inzet een melding te doen, zodat het bevoegd gezag in staat wordt gesteld de voorgenomen werkzaamheden en de bijbehorende effecten tijdig te beoordelen. Bij de melding dient tevens een hydrologische modelberekening te worden overgelegd waarin de verwachte effecten van de inzet van het overbruggingssysteem inzichtelijk worden gemaakt, zowel voor de periode waarin het systeem in werking is als voor de daaropvolgende herstelperiode van de grondwaterstanden. Deze modelberekening dient zodanig te zijn opgezet dat een betrouwbaar en toetsbaar beeld ontstaat van de te verwachten grondwaterstands dalingen en de snelheid en mate van herstel na beëindiging van de inzet. Hiermee wordt beoogd om vooraf inzicht te verkrijgen in mogelijke risico's voor vochtafhankelijke habitattypen en soorten, zodat waar nodig tijdig mitigerende maatregelen kunnen worden voorzien en de uitvoering van de werkzaamheden op verantwoorde wijze kan plaatsvinden. Dit hebben we beschreven in voorschrift 26.

Indien het overbruggingssysteem wordt ingezet en de inzet naar verwachting korter dan tien dagen zal duren, geldt een meldplicht per afzonderlijke inzet. Deze meldplicht is bedoeld om het bevoegd gezag in staat te stellen toezicht te houden op het gebruik van het overbruggingssysteem, ook wanneer sprake is van kortdurende toepassingen.

In dat kader dient voor iedere inzet afzonderlijk een melding te worden gedaan bij OZHZ. De melding dient zodanig te zijn ingericht dat een volledig en inzichtelijk beeld wordt gegeven van de omstandigheden waaronder het overbruggingssysteem is ingezet. Daarbij moet in ieder geval een beschrijving worden opgenomen van de aanleiding en de noodzaak van de inzet, alsmede van de duur, de mate en de wijze waarop het overbruggingssysteem is toegepast. Door deze informatie structureel vast te leggen en te delen met het bevoegd gezag, wordt geborgd dat ook bij kortdurende inzetten kan worden beoordeeld of het gebruik van het overbruggingssysteem binnen de gestelde kaders en voorwaarden zoals beschreven in de Memo 'Inzet Overbruggingssysteem Berkheide ten behoeve van vergunningaanvraag' heeft plaatsgevonden. Dit hebben we beschreven in voorschrift 27.

Cumulatie

Bij de toetsing van de effecten op de staat van instandhouding, hebben wij ook onderzocht of er cumulatieve effecten kunnen optreden als gevolg van andere plannen of projecten die in de omgeving van het werkgebied uitgevoerd (gaan) worden. In de omgeving van het werkgebied gelden meerdere ontheffingen en een omgevingsvergunning, die betrekking hebben op lokale populatie(s) en standplaatsen van de rugstreeppad, de zandhagedis en het glad biggenkruid. Het gaat om de beschikkingen met kenmerk ODH1398383 (winning 3), ODH318956 (winning 11), ODH1101315 (winning 6.1 en 6.3) en ODH1100389 (winning 8). Samengevat is in deze beschikkingen ten aanzien van bovengenoemde soorten het volgende opgenomen.

Tijdelijk verlies van het leefgebied van de rugstreeppad en de zandhagedis, alsmede de standplaatsen van het glad biggenkruid, zal zich na afronding van de werkzaamheden naar verwachting herstellen. Als gevolg van de werkzaamheden wordt de successiestadium van vegetatie lokaal teruggezet, waardoor opnieuw open en dynamische plekken ontstaan. Dergelijke plekken is gunstig voor de ontwikkeling van geschikt functioneel leefgebied voor de rugstreeppad en de zandhagedis en kunnen tevens bijdragen aan de ontwikkeling van geschikte groeiplaatsen voor het glad biggenkruid. Gelet op de compenserende maatregelen en het beperkte effect van deze al verleende beschikkingen op lokaal niveau is geen sprake van cumulatieve effecten op de staat van instandhouding van dezelfde lokale populaties.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de voorgestelde maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een de rugstreeppad, de zandhagedis, de otter en het glad biggenkruid. In verband met de opgelegde monitoringsverplichting verlenen wij de omgevingsvergunning tot en met 31 december 2032.

Samenhangende besluiten

Bij deze beoordeling is uitsluitend gekeken naar mogelijke effecten op de rugstreeppad, de zandhagedis, de otter en het glad biggenkruid op basis van de aangeleverde informatie. Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteiten te kunnen uitvoeren. Kijk voor meer informatie op: <https://omgevingswet.overheid.nl/checken>.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande is de zekerheid verkregen dat de aanvraag voldoet aan het toetsingskader dat betrekking heeft op de in de aanvraag opgenomen flora- en fauna-activiteit en beschermde soorten, zodat de aangevraagde omgevingsvergunning zoals bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder g, van de Omgevingswet wordt verleend. Aan deze omgevingsvergunning zijn voorschriften verbonden. De omgevingsvergunning treedt vanwege spoedeisende omstandigheden/onomkeerbare gevolgen in werking op de dag na bekendmaking.